

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6
Negyedévre . . . 3

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 2 fill. Azonfelül bélyeg 60 fill.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétivel, vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyedszög centim. után 6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Ujfalussy Endre †

1829—1900.

(Ss.) Gyásznap került újra Sátoralja-Ujhely város történetének évkönyvébe a f. hó tizennegyedik napján. A város- és megyeszerte mély megilletődést keltett szomorú eset: Ujfalussy Endre váratlan elhunyt.

Ő benne vármegyei és városi közéletünknek, kora ifjúságától késő aggkoráig lankadatlan harcosa dőlt ki, a ki egy hosszú életen át minden tudását és tevékenységét fáradhatatlan szorgalommal a közjónak szentelte. Nyugalomra már nem jutott ideje, mert testi ereje fogyásával is dolgozott s a hivatalos tollat ugyszólván a halál ragadta ki kezéből.

Közpályája, a melyet megfutott, fényes volt és szeplőtelen; azzá tette tántoríthatatlan jelleme, a hol az emberszeretet kötelelességtudással párosult; magán életét a keresetlen egyszerűség, az őszinte magyar barátság és szívjóság jellemezte.

Ily nemes tulajdonokkal megáldott férfinak családi élete is boldog lehetett. És ezeknek a tulajdonságoknak köszönhetette azt az általános tiszteletet és becsülést, a melyet szerény életében mindvégig kivívott magának. Azért kélt halála nyomán osztatlan részvét és mély megilletődés.

Szilvásujfalusi Ujfalussy Endre nemes ősei a Zemplén-vármegyei Szilvás-Ujfalú községből származtak, Innen kapták nemesi előnevüket is. A család egyik ága utóbb Alsó-Hrabócra került. Ott született a megboldogult Endre is 1829-ben.

Mikor a „Talpra magyar — hí a haza!” riadó szövege harsogott szerte a hazában s mint egy szív, egy lélek és testben lélekben egyként kélt fel a magyar nemzet, hogy megmutassa a világnak nem csak létezését, de nyilvánvalóvá

tegye erényeit, hősiességét, bátorságát, hatalmát: akkor ő is, pedig még csak életkorának deák-éveit élte, a „dulce et decorum pro patria mori” fonséges érzetétől ragadtatva, elbucszott szeretteitől, hogy a mi neki is legkedvesebb volt, életét, feláldozza ha kell, a legislegkedvesebbet, hazájáért és imádásig szeretett hazája szent szabadságáért.

Igaz, hogy csak az „örmmesterség” vitte föl; hanem a „vörössipkások” zászlójában, a hol még a káplárságot is vérkereszttségért adták, de a hol az örmesteri rang — mint a testőrezredben — fölért a századossággal!

Azért hát kedves barátaink és atyáinkfiak, csak emeljük meg kalapjainkat az „örmmester” előtt! Ha egyébként nem már csak azért is, mert „örög honvéd” volt. Mert méltóbban — bizony mondom néktek — nem emelkedhetnek meg a büszke kalapok, mint a szerény örög honvéd emlékével szemben.

Csekély vagyonu ember lévén, az elnyomatás korszakában hivatalos viselt és „járulnok” volt az ungvári császári királyi törvényszéknél.

A hatvanas években, mikor hazánkra már a szabadság hajnala derengett, visszajött vármegyénkbe s előbb az akkor deregnei kerületnek volt szolgabírája, utóbb pedig Sztropkón és Nagy-Mihályban volt helyettes szolgabíró. 1872-ben a szervezőkora a szerény, de jövedelmes törvényszéki végrehajtói állást fogadta el, Ujhelybe jött és ebben az állásában 1880-ban érte őt a város közönségének az a kitüntető és egyhangu bizalma, a mely őt Sátoralja-Ujhely város bírói székébe ültette.

Hogy a választás, idegen ember létére, nem esett érdemtelenségre, azt husz éves bíraskodása fényesen igazolta. Valósággal korszakot alkot az ő működése Ujhely város történetében.

A nembánomság, ósdi maradiság ellen, támogatva a közönség intelligens elemeitől, ugyszólván lépésről-lépésre foglalt tért a haladás zászlajával kezében, s a fejlődés mezején. És ez a nehéz fáradságos munka mihamar szép eredményeket ért el; a haladás magva a jó talajban lassan bár, de fokozatosan virágozott és bő gyümölcsöt hozott. A burján kiveszett.

És az ő négy lusztrumon át tartott bíráskodása alatt a faluból város, virágzó vármegyei középpont lőn és ekként megért arra, hogy a nagy község, bíraskodásának utolsó évében,

testtel, fiatal lélekkel beléptünk a sárospataki képzőintézetbe. Fiatal testtel, mely nem ismer fáradalmat; fiatal lélekkel, mely nem tudja még mi a bu; melyet ha megérint is a lelki emócióknak valamelyik neme, hamar eloszlik az róla, mint ahogyan eloszlik a kemény acélról az ember lehelete.

Hát a többiek, a régi iskolatársak, akik először töltök meg a képzőintézet köpűjét, hol vannak, merre járnak? Ezen a nevezetes évfordulón képzeletem, mint a sas felszáll és sebes röptetve végig száguld hegyeken, völgyeken. Lassu szárnyesapokodással karikázva szállong az Alföld róna tájain, vajjon ninesenek-e ottan? Betenkit a zsbongó városi élet zajába, vajjon ebben a kavargó hullámgyűrűben nines-e ottan valamelyik? Ellátogat kies fekvésű bérei falvakba, ha ninesen-e a régi kedves pajtások közül ottan vagy egy?

Nines és nines.

Vagy talán az idő metafóráló keze annyira átváltoztatta őket, hogy többé már rájuk sem ismerhetek? Felkeresem az „alma mater” derűs épületét, bejárom minden zege-zugát, minden kedves helyét: a nagyarányu gyümölcsöst, a szépen rendezett udvart, a tiszta termeket. Nem látok senkit, csak idegeneket. Megnézem sorra a padokat: itt ült Szabó Lajos, ott Járdánházy, amott Forgách, Csonka itt mellett idegeskedett. Elbállagok szomorúan a vasut felé. Sehol senki. Akiket látok, ijesztően kellemetlenek. Atmegyek a várkertbe, ahol szegény Eördöggel a husvétii vakációt eljárgaltuk. Ahá! itt van az a kő is, a melyen „gyu-

minden rázkodtatás nélkül, városunk nagy előnyére, rendezett tanácsu városná, vármegyénk méltó fővárosává alakulhatott.

Hogy mik azok az alkotások, melyek Ujfalussy volt főbíró nevéhez fűződnek, azt itt elősorolnunk szűkre szabott terünknel fogva lehetetlen.

Elég ha csak annyit említünk meg, hogy a feneketlen sártengerből Sátoralja-Ujhelyt az ő főbírósa idejében emelték a modern haladás színvonalára: esatornálták, kikövezték a város csaknem valamennyi utcáját S.-A.-Ujhely közegészségi állapotának pénzértékben felbecsülhetetlen nagy hasznára! Az ő idejében épült ki a főgimnázium, a honvédségi laktanya, a városi színház, a két kisdudóvó, a közbiztonsági hid, dohánygyár létesült, a villamos világítás stb.

Kiváló érdemei vannak továbbá az erdősítés körül is. Szóval nines az a közintézmény a melynek létrehozásánál tevékeny keze működését és az alkotások közhasznu eredményét ne láttuk és ne tapasztaltuk volna.

Hivatalában a bírói teendőket, a miket annak előtte csak egy „more patrio” és brevi manu” intézgettek, ő terelte rendes modern mederbe és hogy ezen a téren is megnyerte az ügyesbajos polgárság tiszteletét és szeretetét, tanubizonysága az, hogy hosszú hivataloskodása alatt ellenjelöltje sohasem akadt.

A tavaszi átalakulások, előrehaladt korára való tekintettel, a nyugalmasabb árvaszéki ülnöki állást választotta s arra a képviselőtestület lelkesedéssel meg is választotta, — utóbb azonban testi ereje szemlátomást fogyott, gyakran betegeskedett, úgy hogy e miatt szabadságon is volt. Mindazonáltal dolgozott és hivatali teendőit a legutolsó időig ellátta. És csak halála előtt pár nappal szánta reá magát, hogy nyugalomba vonul, a mikor be is adta nyugdíjaztatásáért folyamodását.

Amde úgy volt megírva a végzet könyvében, hogy a nyugalmat, a mit hrabóczi Tuskulánumban óhajtott élvezni, el ne érje. Immár egészen váratlanul a halál szerzett számára örök nyugalmat.

Lassu sorvadás s a hirtelen fellépett „tüdővizenyő” okozta nem várt halálát.

Elvesztése fölött bánatos özvegye krucsófi Fejy Mária, leánya Vilma, unokái és veje: Farakas Bertalan t. barátunk, nyirbátori járásbíró,

fá“-ra durnyíztunk és a paeskát annyi deliciával szíttuk. Szegény ő már nem él, tüdővész ölte meg. Nemes gondolkodásu és egészséges agyu fiu volt. Aldassék neve örökre! Itt van még az a düledező major is, ahová, ha akadt egy néha napján egy pár garasunk, zsendicézni jártunk. Ha mostani helyzetemben rá gondolok, mosolyognom kell, hogy egy tányér zsendice mily meglepégedést képes az ifju lélekbe hozni.

Itt van aztán a Kongó zöld zsalugáttereivel. Azóta az intézeti igazgató rakott benne családi fészket. Mi tizenketten laktunk benne.

Itt lakott a felügyelő is. Ezt a felügyelőt közölünk az igazgató nevezte ki. Olyan „primus inter pares“-féle volt. Nem a legéremesebbet neveztek ki itten sem, éppen úgy, mint kívül az életben, hanem azt, aki legjobban tudott hajlongani, csuszni, mászni.

Ez a felügyelő felettünk mint szuverén rendelkezett. Felvigyázott a tisztaságra, a rendes felkelésre és lefekvésre, az ebédnél pedig prezidiált. És ha valaki csak a legkisebb szabálytalanságot követte is el, megvonta tőle az ebédet. Ez ellen az autokratikus „vető” ellen nem volt appelláta. Ha volt is, az illető még sem evett ebédet.

Mily kellemes idők voltak mindazonáltal ezek! Az ebédre csengetés hívta a tanulósort. Hosszu zöld asztaloknál cintányérokrol etünk. Egy tálnál nyolc ült. A szedésben mindennap más volt az első. Természetes, hogy a harmadiknak már nem jutott. Ilyenkor az étel vissza lett öntve a tálba és új „próba szedés” rendeltetett el. De mivel meg van írva földön

TÁRCA.

Tempi passati.

1869—1900.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Irta: Szabó Kálmán.

Hat lusztrum mult el azóta. De talán mégsem. Csak úgy álmodom. Megállok fali tükröm előtt. Ez az egyedüli igaz barátom. Ezt kérdezem meg. Felelete néma, de annál többet mond. Öszülő fejet, tar homlokot, barázdált arcot tart elém. A barázdák között is több a lefelé, mint a felfelé törekvő, ami azt mutatja, hogy kemény időket álltam ki. Ha lelkem mélyére tekintek, akkor pedig valóságos megdöbbenés vesz rajtam erőt. Minő pusztulás, milyen vandal kegyetlenség egyetlenegy ponton. Az aranyos kedély megfakult, bevonta patinájával az idő keze. Itt-ott csillog még kissé pislákoló üszke, de ez is hideg már, mint a téli napsugár és bágyadt, mint a holdnak halovány fénye. Járásom sem olyan fiatalos már mint eddig, mindég kisebb utakat teszek meg, akár a nap novemberben. Látom mindenből, hogy lassanként mulik a nyár és ködös napjaival beköszönt az ősz.

Pedig nekünk is volt valaha tavaszunk. Mi is örültünk, ha a tavasznak első napsugára szemünk szivárványhártyáján megjelent; mi is élvezettel hallgattuk az égbetörő pacsirta énekét.

Csak hogy az régen volt. Eppen 30 éve. Mily szép is volt az az idő istenem, mikor fiatal

lapunknak a hetvenes és nyolevanes években jeles tollu főmunkatársa, keseregnek.

Halálát a család és város tanácsa külön gyászjelentéssel tudatta s a mint a szomorú hír elterjedt, a vármegye székházára, a városházára és a rendőrkapitányság épületére és a többi középületekre is kitűzték a fekete zászlót.

Temetése a Deák-uteai gyászos házból e hó 16-án d. u. 3 órakor ment végbe. A családtagok, rokonok, tisztelők nagy seregén kívül az érdemes férfiú végtisztesség tételén ott voltak: Molnár István főispán, Matolai Etele alispán a megyei tisztviselőkkel, Székely Elek polgármester a városi tisztviselőkkel és a képviselőtestület tagjaival, Czibur László őrnagy több honvéd tiszttel, a 48-as honvédek zászlójukkal s a város minden rendű polgársága óriási nagy számban. A temetés szertartását káplánjai segítségével ft. Katinszky Geyza rk. plebános, szentszéki tanácsos végezte. Azután az érekeporsót, melyen a család koszorúin kívül ott diszlettek a város és a 48-as honvédek aranyos szalagokkal ékeskedő szép koszorúi is az agg honvédbajtársak emelték a hallottas kocsi, két oldalán a kocsinak kivont kardos diszruhás rendőrök, mögötte pedig egyenruhás városi szolgák haladtak. Ezután jöttek a gyászoló családtagok és az igen nagy számú közönség.

Igy kísértük ki a megboldogultat, a jó „Andris bácsi“-t örök nyugovó helyére, a róm. kath. temetőbe. Itt a sirnál, beszentelés után, az elhunyt husz éven át volt tisztviselőtársa, Pataky Miklós, községi tanácsos mondott a megboldogult érdemeit méltató megható bucsu-beszédet.

Azután egy-egy röget dobtunk a sirba a sülyedő koporsóra.

Béke öröködjék a drága hamvak fölött!

A közegészségügy államosítása kérdéséhez.

Minden államban, kiesinyben, nagyban, az egészségügy fontos tényező, mindenütt ennek tökéletesítésén fáradoznak, mert érzik, hogy a mezőgazdaság, ipar, állattenyésztés, közlekedés stb. az állami gépezet mozgó ereinek fenntartásához és folytonos fejlesztéséhez az egészségügy rendezése mondhatni „sine qua non“, mert ettől függ az államok prosperálása és gyarapodása, mivel csak egészséges szervezetben honolhat egészséges lélek.

Az egészség konzerválását tehát minden állam kell, hogy kiválóan gondozza. Jól tudjuk, hogy ha a test kóros állapotainak elejét nem vesszük, hogy ha az ezen rágódó kórtünetek elhárítását elmulasztjuk és kifejlődésükre időt engedünk: akkor az egész organizmus fejlődése megakad; míg ellenben a kellő időben nyújtott profilaktikus gondozás eredményeként a kedvezőtlen tünetek elhárítását eszközölhetjük, a legnagyobb megrázkódtatásoktól megóvhatjuk és ellentállhatóvá tehetjük.

Hogyha ezek a premissák állanak, a mint hogy állanak is; hogyha látjuk, hogy az államok annak szükségességétől át vannak hatva és mennyire iparkodnak fajuk szaporítását, megizmosodását előmozdítani: akkor mondanunk sem kell, hogy hazánkban hatványozott tevé-

és egekben, hogy csak három személy van u. m. én, te, ő: az eredmény másodszor is ugyanaz lett. Mivel több személy nincs, több étel sincs. Ezzel aztán be kellett érnie mindenkinek. A mi nálunk azért paktumra lépett: vacsorán mindég csak a fele jelent meg.

Eszembe jut itten az a roppant szegénység is, a melyben éltünk. Hogy ruhánkat, fehérneműnket kimosathassuk, hogy papírosat vehessünk: brugónkat kellett eladnunk, a melyet rendszerint a vasutnál dolgozó taliánok 12 petáért vettek meg. De dobányra ebből már nem tellett, azért ez mint sár, a szatmáriakra és a bodrogközi „rigók“-ra lett kivetve. Ők voltak az udvari szállítók. Gyertyatartónak is híján voltunk. Ezen pedig úgy segítettünk, hogy lyukat vájtunk a brugóba, aztán abba tettük a gyertyát. Ha a talapatot körülettük a gyertya az asztalhoz lön ragasztva. Így talán csak a vándorszínészek, a bohémvilágnak ezek a lógó-mozgó páriái élhettek valaha.

Ad vocem: brugó. Minden héten kaptunk kettőt. A ki valami kihágást követett el: egyet se. Ez azon a héten kenyér dolgában a nap kosztosa volt. Az ebédet, a vacsorát kenyér nélkül ette. Hiába hangoztatta: a „panem et circenses“-t, az elsőt még sem kapta meg, a második szervenvelmét azonban kielégíthette, ha körbe futott.

Mégis mily édes napok voltak ezek!

A Kongóban eszembe jut az a diákcsiny is, mely abból állott, hogy egyik a másik brugóját olykor megdézsmálta. Ez persze nem dévajsból, se nem roszakaratból, hanem tisztán gasztronómiai okokból történt. Ez a cselekedet

kenységet kell e téren kifejteni, tulfeszített erővel kell működni, hogy a multak mulasztása is mihamarább helyreépíthetők.

Az óriási halandóságnak gátot kell vetni. Népünk közönyét, mit a közegészségügy előmozdítására irányító és számos rendeletekben lefektetett higiénikus életmód iránt tanusít, ki kell irtani, — szóval minden erővel oda kell hatnunk, hogy hazánk lakossága szaporodjék, izmosodjék, erősödjék!

Számos év mult el, hogy folyton a közgazgatás államosításával kecsegtetnek, melynek keretéhez tartozik a közegészségügy is és e biztatások révén elodázták e fontos ügy rendezését is „ad Graecas Calendas.“

„Dato non concessio,“ hogy ez a többiekkel bizonyos szoros összeköttetésben állana is, nem szabadna ezt a súlyos károkat maga után vonó fontos ügyet amazok miatt késleltetni, a mint látjuk is, hogy Darányi dr. minister sem várt, hanem az állategészségügy rendezéséről már is törvényjavaslatot nyújtott be, pedig úgy hiszem, hogy minden józanul és elfogulatlanul gondolkozó at fogja látni, hogy az emberek közegészségügye legalább is bir oly fontossággal, mint az állategészségügy.

Nem szabad tehát ezzel késnünk, nem szabad elodáznunk, sietnünk kell, ha kárát nem akarjuk vallani. „Bis dat, qui cito dat,“ véget kell vetnünk a jelenben divó abnormis állapotoknak. Ne tartsuk mostohagyermeknek az adminisztráció keretében. Rendezzék a körorvosi intézményt győrekesen, adjanak nekik oly dotációt a szegény, kulturában elmaradt vidékeken és körökben, hogy ez a „medic. universae doctor“ rangjához és szerzett tudományához mérten tisztességes módon élhessen.

A járásorvosi intézmény sem felel meg jelenlegi koncepciójában a közigenyeknek. A közegészségügy öregek és tanácsosának, közegészségügyben elsőfoku hatóságnak — mondja az 1874. évi XIV. t.-c. — még sok más kötelességeket is róv rája számos rendelet, melyek pontos és lelkiismeretes keresztülviteléhez — ily dotáció mellett — jelentkezik ugyan szakértő, de kötte hiszem, hogy képes volna ezeknek a mostani rendszer mellett megfelelni, ha csak egész idejét hivatalának nem szenteli és a magángyakorlatot el nem hanyagolja.

Ez utóbbi helyén is volna A járás orvos legyen is — nézetem szerint — csakis hivatalos közeg, mely hivatalos legyen a járását folytonosan bejárni és a tapasztalt hiányok szanálása végett az intéző köröknek azonnal véleményét betervezni, mely respektálandó lenne.

Sürgessé tehát minden törvényhatóság a közegészségügy mielőbbi rendezését törvény útján.

Jelenlegi belügyministerünk ezzel nem fog kénsni, mert ő is élénken érzi szükségességét és tudja, hogy a nemzet nagy hálával fogja fogadni.

(Ungvár)

Thomán Dávid dr.

Vármegyei ügyek.

Visszahelyezendő főszolgabíró. Bencsik Istvánnak, a bodrogközi járás főszolgabírájának fegyelmi ügye — ki a kir. pénzügyigaz-

erkölesi beszámítás nélküli, de a diákéletre mindenesetre nagyon jellemző. Fűteni persze nem fűtöttünk. Ejszaka összegomolyodtunk, mint a sün szokott tenni, ha a kutya, vagy macska kerülgeti. De azért úgy is jó volt. Nátha, köhögés volt szépen, de azon túl nem ment, pedig akkor még tudóvészesek szanatoriumára nem is gondoltak.

A Kongó volt az internatusi épületek között a szeráj, mert itt lakott a felügyelő, a főmufti. Szegény már meghalt. Nem fordul meg azt hiszem sirjában, ha itt elmondok egy népitéletet, melyet társaim elkövettek rajta.

Rácz Ferenc barátomnak pénzt küldtek hazulról, tintára, ceruzára, papírosra, mosatásra stb. Hová legyen a felesleg? Ez volt a mottó. Diák nem érzi magát jól, ha pénz van a zsebében. Ideges, mintha egér járna a lajbjában. Rácz terhére közfelkiáltással egy gyöngye muri határozatott el. A határozat végrehajtására szombateste, mint a lumpolás patentirozott estje, lön elfogadva. Vagy négyen a Lantos-ba mentünk. Természetes a felügyelő urat nem vettük közénk, lévén ő is, mint minden földi hatalom a „misera plebs“ előtt népszerűtlen.

A Lantos korcsmárosa erős szemita típus volt, valóságos race. De mind a két leánya tüneményes szépség. Mindkettő egyforma. Mindkettő délceg, mint a jegenye. Mindkettőnek arca olyan fehér, mint a harmatos lilium; szája kicsi és piros, mint az eper; foga, mint az alabástrom; haja, mint az arany; szeme, mint a lenvirág és mosolygása, nézése, mint az izzó nap: vídám és csupa tűz. Természetes, hogy ilyen helyen, különösen olyan ifjak, akik az egész-

gatósággal annak idején állami adók fizetése dolgában ujjat húzott s e miatt a belügyi kir. minister részéről főszolgabírói állásától felfüggesztetett és azóta fegyelmi vizsgálat alatt állott — f. hó 16-án foglalkoztatta a vármegye fegyelmi választmányát, mely főispánunk elnöke mellett Mailáth József gróf, id. Meczner Gyula, Nemes Lajos és Hönsch Dezső tagokból alakult meg. — A fegyelmi ügy minden legapróbb részletét felőlet tanácskozás, mely a tiszti főügyész indítványa alapján indult, egyhangulag hozta meg határozatát, mely Bencsik István bodrogközi főszolgabíró 104 kor. pénzbüntetésben elmarasztalándónak s egyszersmind hivatali állásába visszahelyezendőnek mondotta ki. A fegyelmi választmány határozata a jogerős, — természetesen — felmaradván a belügyi kir. ministernek is az a joga, hogy a fegyelmi iratokat és a most hozott határozatot végrehajthatóság szempontjából felülvizsgálhassa és alkalmaztassa.

A Kászténbaum-alapítványra ügyelő számvevőszék f. hó 29-én kezdi meg a számadásvizsgálással foglalkozó ülésézeit.

Vásári hirdetés. A kereskedelemügyi m. kir. minister megengedte, hogy Gálszécs községünkben a folyó évi március hó 14. és 15-re eső országos vásár március 13. és 14., a f. évi szeptember hó 26. és 27. napjára engedélyezett országos vásár pedig szeptember 25. és 26. napján tartassanak meg.

Levelezés.

Varaunó, jan. 14-én.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Csendes városkánkban nagy jelentőséggel bíró egy esemény adta magát elő, melyet elhallgatni nem magyar emberhez illő tény lenne.

Jelenlegi derék segédlelkészünk, Markovics, szakítva egyes elődjének tradicionális nem-bánomságával és helyesen fogva felhivatását, sok utánjárással és mondhatom nagy fáradsággal, megalakította városunkban a „katolikus legényegyesület“-et 70 taggal. Hogy mi a célja ennek a derék egyesületnek, azt felesleges ismertetnem, s csak annyit óhajtok említeni, hogy az egyesület hiv. helyiségében vasárnaponként szakemberek az általános műveltség terjesztését célzó tárgyakról felolvasásokat, vagy szabad előadásokat tartanak, minek révén bizony még a tudatlanság stádiumában veszteglő iparos polgártársaink fiatalabbjai szépen előre fognak haladni a tudás és mivelődés utján.

Ugyancsak ez az ügybuzgó férfiú, szövetkezve a helybeli derék tanítótestületnek egyik jeles tagjával, Zselvay Bogdán állami tanítóval, arra vállalkoztak, hogy a helybeli iparos fiatalossággal magyar szindarabot fognak előadatni.

Incredibile auditu!

Ezelőtt 20—25, sőt talán csak 8—10 évvel is ilyesmire vállalkozni itt legalább is eszteleenség lett volna. Hála azonban mindazoknak, a kiket illet, ma már a vállalkozás fényesen bevált tény! Berezik Arpádnak „Az igmándi kispap“ c. 3 felvonásos darabját szemelték ki és hogy ugy

ségtől majd kicsordulnak, hamar ott felejtik magukat. Így lett velünk is. Amor incselkedéseit egész kilencig néztük és hallgattuk.

Ez nem volt így jó. Kilencor már a kaput zárják. Az internatusosra pedig törvényszegés, ha a kapun kívül reked. Kilenc órakor annak már le kell feküdnie. Az urnak kell ajánlania a lelkét és ha akarja ha nem: aludnia muszáj.

A felügyelő ur azért volt felügyelő, hogy a profuszoknak minden tettét utánozza. Midőn hazamentünk dagadó orrlyukakkal és még szélesebbre nyitott szájjal tudunkra adá, hogy holnap, bár nincs péntek, böjt lesz. Ugy is lett. Az ebéd meg lett vonva, a vacsora nem járt ki. Mi ezt megfelelő vidámsággal el is költöttük.

„Vicem pro vice, reddo tibi bone vicine.“

Ezt meg kell torolni. A felügyelő ur nagy ur: ebédnél az asztalfőn ül, a konyába szabad a bejárata, ételt nem hord, szobát nem seper, a kertben nem kapál, a veteményekben nem gyomlál, a felszemű kertészszel négy szemközt pertu van, a bajoros, ha megfélekedezik magáról, köszön neki, azonfelül a cipőjét maga tisztítja és 24 órától ő is, mint mi, 20-at éhezik, de mégsem áll olyan magasan, hogy megpiszkálható ne volna.

Rácz Ferenc volt a megtorlás főszereplője, mi csak néma játékosok, statiszták.

Este volt. Az idő kilencre járt. Szabályszerűen mindenkinek el kellett magát tennie más napra. Ezt mindenki meg is cselekedte. Mindenki összehuzta az ágyban a lábait, de egy se aludt, mert a merénylet ma estére volt kitűzve. A felügyelő ur is vetkezik. Epp a csizmáját

Folytatás az I. melőlketlen.

a betanítók, mint a szereplők derék munkát végeztek, kész örömmel konstatálhatom.

Január 14-én este 8 órakor volt az előadás a „Nagykorona“ vendéglő tánctermében, hol is a közönség az egész termet zsúfolásig megtöltötte. Ugy intelligenciánk színe-java, mint a polgárság tekintélyesebb része megjelent a különben jótékony célú előadáson, melynek tiszta jövedelme a helybeli „katolikus legényegyesület“ alapítóját volt gyarapítandó.

A szereplők mindegyike derekasan oldotta meg feladatát; játékokat pedig a közönség sokszor és igen lelkes éljenzéssel és tapsal jutalmazta.

Kiemelendők mégis a szereplők közül *Cserenyák Margit* (Eszti), *Szedelényi Juliska* (Biri), *Güntner György* (Ferenc, a kispap) és *Aiben József* (Nagy tanító), kik szerepeiket helyes felfogással teljesen átértették és úgy átértették, hogy játékaiknál szebbet, jobbat a legszigorúbb kritikus sem igen kívánhatott volna.

Azonkívül *Strompf Pálné* urnő rendezésével a helybeli intelligens fiatalság két élőképét is bemutatott, melyek igen jól sikerültek. Az előadást reggelig tartott tánc követte. Általános a vélemény, hogy ily sikerült műkedvelői előadást Varannón még nem láttunk!

Oly esemény ez a mi városunk társadalmi életében, mely büszkeséggel tölti el keblünket, mert ez legbiztosabb jele annak, hogy derék polgárságunk is tud produkálni; hogy úgy mondjam, ismét egy újabb kilométerjelzőhöz jutottunk a magyarosodás országútján, melyen csak így előre és akkor nemsokára elérjük célunkat: elfoglalni, birni és soha többé fel sem adni a nemzeti kultúra erős várát.*

Es el is érvük, ha ad nekünk a magyarok istene Józsuékát a jövőben is, kik lelkesedve az eddig elért és a mostanival tetézt sikereken, nem sajnálva fáradságot és időt, már csak hivatásuk szerint sem kímélve erőiket bevezetik a mi népünket az Igéret szent földjére, vagyis az egységes, erős, hatalmas nemzeti államba.

Ugy legyen!

Hazaflás üdvözléssel:

Guseó Ferenc.

Hírek a nagyvilágból.

Osztrák helyzet. *Wittek* gr. miniszterelnök benyújtotta a császárnak lemondását, a mit *Öfelsége* el is fogadott és *Körber* br. doktort bízta meg az új kormány megalakításával, melynek célja a cseh-német közállapotok összebékeltetése.

Wlassios Gyula dr., vall. és közokt. miniszter Amerikában a clevelandi katolikus hitközség gondnoksági dísztagjává választotta.

A búrok veresége. A délafrikai harc-térről Berlinen át érkezett a tudósítás, hogy *Ladysmith fölszabadtása befejezett tény.* Joubert búr tábornok, állítólag 35.000 ember élén, elhatározó vereséget szenvedett. (A hír még megerősítésre szorul. — Szerk.)

Ugy legyen! Hazaflás szent hevületüket segítse céljához a magyarok istene! Batran és csüggedetlenül: előre!
Szerk

huzza. Még egy hőkölés és az ágyban van. Kajdi a paplan alól szemtelenül, kárörvendve vigyorog rám, Rácz dülledt szemmel, néz, vizsgál. A helyzet tarthatatlan. Egy minutum még és ha az alatt nem történik valami, én vagy szétpukkadok, vagy pedig ezt a szemtelen vigyorgó arcot nézve, olyan hahotába török ki, hogy ijedtökben még a szomszédok is obé mártját kiáltanak. Szerencsémre az ágy a felügyelő ur alatt nagy robajjal összeomlott. Ő pedig maga a sok cok-mók: szalma, lepedő, ágydeszák, paplan és párnák közt, feje fel, lába fel, testközepe oválsan lefelé, arca a dühtől eltorzulva, tehetetlenül vergődött. És mennél inkább igyekezett felfelé, annál jobban süllyedt lefelé, úgy, hogy utóljára is az ágy alól kellett — kikaparni.

Hogy erre mi következett, azt a Vigszínház nem volna képes utána csinálni. Hahota, káromkodás, kezek, lábak örült táncra, kalapok, cipők, lineák, tintatartók, kefék repülése tölték ki a levegőt. Valóságos kis esata volt sok komikummal feleresztve. Másnap persze a turbulens elemek mind jól elhelyezkedtek. De mindenki szívesen adózott Nemezis istennek, mert a népitéletnek minden pontját programszerűen és mesterien engedte végrehajtani.

Midőn képzeletben a Bodrog partján járok ez az intermezzo is eszembe jut.

A tanképesítő után Rácz és én érzékenyen bucsuztunk el egymástól. Megigértük egymásnak, hogy minden évben találkozzunk. Nem találkoztunk. Azt se tudom merre jár, merre van. Az ifin szava olyan könyelmű, mint a lelke.

(Folytatjuk)

Hírek az országból.

Uj belügyminiszter. Híre járt hogy *Széll Kálmán* főminiszter, kit mostanában a bécsi tárgyalások napokra elvonnak Magyarországtól, lemond a belügyministeri tárca vezetéséről, azért is mert nem akar befolyjni a főispáni állások restaurálásába. A kormánykörökhöz közel álló lapok azt a híresztelést mende-mondának minősítik.

Telepítés. Az állam tulajdonát képező földbirtokok betelepítése és új magyar helységek alapítása dolgában fontos szaktanácskozások kezdődtek meg a földmivelésügyi miniszter elnöke mellett. A szaktanácskozások irányzata: nemzeti szabadelvű.

Kubelik Jan. Azok a fényes sikerek melyek Kubelik Jannak, e századvég csodahegedűsének hangversenyeit kísérik, az egész országban lázas érdeklődést kamasztottak. Ez a magyarázata annak, hogy a Kubelik-hangversenyeket rendező Verő J. és Társa budapesti cég az ifju hegedűművészt három évre egy millió korona tiszteletdíjjal bátorkodott szerződöttni.

Különfélék.

Királyi adományok. *Öfelsége* a király, kabinetirodája útján s főispánunk közbenjárásával, *Ujlaky János* tussai lelkésznek 50 kor, — *Horkay Gyula* bolyi, *Horváth Gábor* zempléni, *Prascsák Mihály* bistei és *Velyocsik Sándor* tussai ny. tanítóknak 30—30 kor., — *Tóth Sándor* czéki éneklésznek pedig, úgyszintén özv. *Andrejkovics Vincéné* hom.-bresztői lakosnak 20—20 kor. legkegyesebb adományt küldött.

Személyi hír. *Dókus József* kir. tanácsos, ny. főispán betegségi állapota, mint e percben értesültünk, válságossá vált. Szolgálon és hírnök szomorú tájékoztatásul mindazoknak, kik a vármegyéből sőt távolabbi helyekről is felkeresték szerkesztőségünket a nagy beteg helyzetéről mely részvétellel tudakozódó soraikkal.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Konratovics Elek* pénzügyőri biztoshelyett est *N.-Mihályba* pénzügyőri biztossá nevezte ki. — A földmivelésügyi miniszter az ujhelyi V. ker. kulturmérnöki hivatalhoz *Redényi József* napidíjast ideiglenes minőségű irodasegédtszítte nevezte ki.

Áthelyezés. *Kopasz Kálmán*, az ujhelyi kir. ügyészség irnoka, saját kérelmére a győri kir. főügyészséghez helyeztetett át.

Polgármesteri vacsora. *Székely Elek* polgármester e hó 19-én adta a harmadik hivatalos vacsorát. A vendégszerető uri háznál a meghívottak mint más alkalommal ezuttal is kitünő hangulatban mulattak vig muzsikaszó és pezsgő mellett a késő éjjeli órákig. A jelen voltak névsora ez: *Arnótfalvy Tivadar*, *Barthos József*, *Bogyay Béla*, *Boros Antal*, *Behyna Kálmán*, *Czibur László*, (*Dongó Gyárfás Géza* elmaradását kimentette) *Hám Sándor dr.*, *Isépy Miklós*, *Képes Gyula*, *Kovács Endre*, *Mauks Endre*, *Mattyasovszky Kálmán*, *Oláh Béla*, *Petz Vilmos*, *Rakmányi János*, *Schmidt Lajos*, *Staut József*, *Schön Hugó dr.*, *Schön Sándor*, *Stern Armin dr.*, *Székely Imre*, *Szánky Nándor*, *Szölösi Sándor*, *Szent-Györgyi Vilmos*, *Talapkovics László*, *Vágó Gyula* és *Wilhelm Henrik*.

Uj főerdész. *Windisch-Grätz Lajos* herceg, hadsereg-felügyelő, uradalmi erdőségeinek főerdésze *Petravovics János* makkoshotykaik erdészt nevezte ki. A kinevezés magyar nyelvű okirat. Gratulálunk a főerdész t. barátunknak.

Névnapi üdvözlés. *Katinszky Geyza* ujhelyi r. k. plébános tiszteletére, f. évi 16-iki nevenapja alkalmából a *Carolineum* leány-nevelő intézet növendékei, úgy is mint böles igazgatójuk üdvözlésére, szép ünnepet rendeztek, a melyen nagyszámú uri és női meghívott közönség vett részt. Mikor az ünnepelt megjelent egy-növendék szép beszéddel üdvözölte. Majd ének, zenedarabokat, szavallatokat, énekes tündérvjátékokat adtak elő, végül pedig élőképét mutattak be, mely az intézet halálját szimbolizálta. A programnak minden száma szépen és kifogástalanul sikerült, a mi mindenesetre az intézet buzgó igazgatónőjének s a derék tanító-növendékek az érdeme.

A városi kaszinó bálja. A városi kaszinó február elseie báljára szóló meghívók már szétküldettek. A vigalmi bizottság felkért bennünket annak a közlésére, hogy a kik elnézésből meghívót nem kaptak, ez iránt a vigalmi bizottság, vagy bálrendezőik bármely tagjához forduljanak.

Esküvők. *Szeghy Elemér*, izbugyai földbirtokos, f. hó 18-án esküdött örök hűséget *Szemere Margit* kisasszonynak, özv. *Szemere Gyuláné* leányának, Füzesérben. — *Wisnyey Zoltán*, mikóházi körjegyző, folyó hó 23-án esküszik

örök hűséget Ujhelyben *Dobos Ilonka* kisasszonynak, *Dobos Gyula* m. kir. esendőrszázados kedves szép leányának. Gratulálunk!

Kubelik Jan jön! Most már bizonyos, hogy ez a „hegedűcsoda“, *Kubelik Jan*, ki a multkor olyan extázisba ejtette S.-A.-Ujhelyben a környékről is egybesereglett hallgatóit, látogatóival ismét szerencsétlenni városunkat, még pedig előreláthatóan a jövő hó első felében. E második látogatása alkalmával *Kubelik* a városi színházban fogja művészetét ragyogtatni. Azért a színházban s nem a vármegyeháza nagytermében, mert ez már első fellépése alkalmával is szűknek bizonyult a közönség befogadására. *Kubelik Jan* e második hangversenyére már most kell a jegyeket előjegyeztetni *Landesmann* s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében. A kínálkozó jó alkalmat ajánljuk kivált a környékbeli intelligencia figyelmébe. Siessenek jegyeiket biztosítani a Kubelik-hangversenyre kellő időben és addig, míg az ujhelyiek maguk szét nem kapkodják.

A s.-a.-ujhelyi jótékony nőegyesület bálja tegnap zajlott le a városi színháznak erre az alkalomra rendkívüli csinnal és izléssel feldíszített termében. — A mulatság lefolyásáról jövő számunkban fogunk referálni.

Az iskolai év megrövidítése. Tekintettel a párisi világ kiállításra, irányadó helyen tervbe vették az 1899/1900-iki iskolai év megrövidítését. Azt szeretnék ugyanis ha mentől több tanügyi férfiú és a nagyobb tanulók közül is minél több mehetne el a kiállítás megtekintésére s ezért tervezik mintegy három héttel megrövidíteni az iskolai évet. A tömeges kirándulások azonban anyagi támogatások nélkül bajos fognak megtörténni. Reméljük is, hogy ez a támogatás szintén meg lesz.

Halálozás. Özv. nagyváradi *Stépan Vincéné*, született *Kazinczy* *Zsófia* urnő, folyó hó 16-án reggel 1/26 órakor életének 79. évében rövid szenvedés után *Málcán* elhunyt. A megboldogultnak egyszerűség, háziasság, takarékoság és a felekezetiességen felülemelkedő fenkölt vallásosság voltak jellemző tulajdonságai, a miért is temetése alkalmával a rom. kat. templom tornyán is gyászlobogó lengett. Temetésén a gyászoló család tagjain kívül nagyszámú vég-tisztességtévő gyülekezet volt jelen; különösen a málczai köznép jelent meg imponás szímban, hogy megsirassa az áldott emlékü agg urnőt! A temetést az ev. ref. egyház szertartása szerint *Kiss Tamás* málczai, *Hutka József* bánóci és *Soltész Gyula* kis-ráskai lelkészek teljesíték. A két előbbi a gyászudvaron, az utóbbi a sirnál fungált; az abarai ev. ref. énekkar pedig jeles karvezérük *Fábián István* tanító vezetésével szabatossággal. — Legyen áldott az elhunyt emlékezte! r. l.

Egyházi kitüntetés. *Damjanovics Tivadar* volt zempléni, most brooklyni (New-Yorkkal egyesült város) gör. kat. lelkész *Firczak Gyula* munkácsi püspök munkácségházmegei szentszéki tanácsossá nevezte ki. *Damjanovics* előbb Trentonban lelkészkedett, egy éve pedig Brooklyn világváros gör. kat. híveinek lelkésze. 7 évi Amerikában való tartózkodása alatt híveinek s honfitársainak (valláskülönbség nélkül) lelkészársainak s az amerikai rom. kat. főpapságnak — kiknek főhatósága alá a Magyarországból kivándorolt gör. katolikusok is tartoznak — ragaszkodását, bizalmát, szeretetét, vonalmát s elismerését egyaránt kiérdemelte. A kivándorolt gör. kat. lelkészek szövetsége a sok jeles tulajdonsággal ékeskedő érdemes papot az „intéző direktorium“ igazgató-papjává választotta az elmúlt nyáron. *Damjanovics* különösen kivándorolt atyánkfainak összetartása, hazafias irányban való vezérlése s a „báránnyörbe bújít farkasok“ ellen való megvédése érdekében fejtett ki eredményes buzgólkodást. Munkács hazafias és fenkölt gondolkozású főpapjának messze elható tekintete az Atlanti-óceánon túl is felismeri az ő magasztos intencióinak megfelelő érdemeseket s *Damjanovicsot* az elsorolt okokra való tekintetből tüntette ki. — *Damjanovicsot* különben 17 évi zempléni lelkészkedése idejéből is igen széles körben ismerik lángoló hazaszeretetéről, vallástürelméről, ékes szónoki tehetségéről, mindenkit lekötőlező tapintatáról s finom modoráról. Így hát csak önmagához maradt hű, hogy kint, a messze idegenben is rászolgált a közeliismerésre. Kitüntetésén igen sokan fognak örülni úgy itthon, mint Amerikában. Eljen sokáig! Hozza Isten haza erőben s egészségben! — A szentszéki tanácsosok részére előírt esküt a new-yorki rom. kat. érsek kezeihez *Damjanovics* 1899. dec. 26-án tette le nagy ünnepeiséggel. Ez alkalommal *Corrigán* érsek felhatalmazta *Damjanovicsot*, hogy már most értesítse *Firczak* munkácsi püspököt, kinek apostoli működése előtte is ösmeretes, hogy a jubileumi szent év alkalmából Rómába tervezett zárandok-utjában Magyarországot sem kerüli ki s a püspököt otthonában meglátogatja. Így hát a jövő nyáron az ungvári

püspöki aulának érdekes és ritka nagy vendége lesz. — Az érsek különben Rómában végezte a teológiát s több európai főpapnak — a többek közt Mihályi Viktor dr. gyulafehérvári gör. kat. érseknek is — oskolatársa és személyes jó barátja. —

K.
— **Az idő,** ez az örökké aktuális téma, megint beszéltet magáról. A pár heti lágy időt ismét tél és havazás váltotta ugyan fel; fehér zuzmára is fődte a fákat, háztetőket, az erős fagy is reményt nyújtott, hogy ismét koresolyázhatunk: hanem megint rohamos olvadás következett, a mi arra mutat, hogy hol enyhe, hol fagyos lesz ez a tél is, épp olyan mint volt a tavalyi. Nincs igazi télünk, sem nyarunk egy pár éve és igazán aktuálisan mondja azt az ismert verset egyik tekintélyes élelaponk, hogy:

Télen mindig meleg van,
Nyáron mindig hideg van!
Mindig esik az eső
Soha nincsen jó idő.

De nincs ám!

(M.—s.)

— **A Zemplén fekete táblája.** Tokajból írja levelezőnk: A „Zemplén” hasábjain többször leirtuk már a tokaji északi kőbányát, elmondva, hogy idők folyamán mily messze hatoltak a robbantásokkal a hegy belsejébe s mily szédületes magasban dolgoznak a bányászok legtöbbször kockázta életüket. E hó 15-én is halálos szerencsétlenség színhelye volt a *Reichmann-féle* bánya; Roskovics János tokaji bányász lett az áldozat. Szomorú sorsa így történt. A magasban egy padkán volt egy magános, 6k úgy mondják „szabados” kő, mely önmagától is lezuhant volna, ha egy alatta levő kis darab föl nem tartja. Jó szerenese reményében, hogy kevés munkával sok haszna legyen, oldalról egy hosszú vasrud segítségével már előtte való nap, úgy szinte a baleset napjának délelőttjén is piszkálta azt a kis akadályt. Társai figyelmeztették, hogy sohasse vesződjék vele, majd kirobbantják, de nem hajtott a szép szóra. Tizenötödikén haza ment enni, ebéd után ismét neki fogott a kő fészegetésének s sikerült is neki az akadály elhárításával a sok-sok métermázsás nagy követ mozgásba hozni, de ugyanakkor megindult, a mit nem is gondolt sem ő, sem más, egy felette levő óriás mennyiségű kötőanyag is, mely Roskovicsot lavina módjára a mélységbe söpörte. A magasból a lent levő kőhalma esni már magában is elkerülhetetlen halál, hát még ha egy óriás tömegű kő kíséretében történik az esés. Roskovics, természetesen azonnal meghalt. Mondják, hogy mellkasa, deréka borzasztóan össze volt zúzva; a mint törzsére esett egy nagy kő, valósággal ketté törte gerincét úgy, hogy csak a bőre tartotta meg a ketté szakadástól. Legyen könnyű neki a föld!

— **Ujhely Hány Jánosa.** Garay vén obitosa föltámadt és él, sőt halljátok beszél! Voltaképpen pedig a szájhős, akiről most szó van, *Krajnyik Sándor* ujhelyi származású kerékvártósegéd. Amikor mesterségét kitanulta, világlátni ment s úgy került Szerbiába, ahol őt esztendeig dolgozott, aztán hazatért. Itt és a környéken azóta sokat mesél viselt dolgairól, többek között arról a rengeteg, (tiz szekerre való aranyról és gyémántról!) a mi Szerbiában egy nagy pincében van elzárva, ámde e pincének bűvös lakatja csak akkor nyílik meg, ha *vasfüvel* megérintik. Hát ebben a mesében csak az a különös és szomorú, hogy ezt *Krajnyik* nemcsak maga hiszi komolyan, hanem sok kis iparos is Ujhelyben, sőt Ungmegyében is, ahol *Krajnyik* megfordult és elmondta a mesét. És most az a dolog vége, hogy a sok snajder meg suszter, a helyett, hogy a rőf meg kaftafa mellett maradna, lázasan és szinte fanatizálva keresi éjjel-nappal, uton-uttfélen a vasfüvet.

— **Megfulladt szarvasmarhák.** Mint a „F. Z.”-ből olvassuk *Widder Samu* gátályi birtokos butkai gazdaságában tűz ütött ki. Az istálló ablaka és ajtaja zárva lévén, az istállóban volt 25 db. legrsőbb minőségű simenthali tehén az óriási füstben megfulladt. A kár 8 ezer koronát tesz, mely azonban megtérül, mert a marhaállomány biztosítva volt.

— **Pállfy Gallik Géza temetése.** *Pállfy Gallik* Géza gyógyszerész temetése — mint a *Kasán* megjelenő „Pannonia”-ból olvassuk — általános részvét közepette vasárnap d. u. fél 3 óra-kor nagy pompával ment végbe. A gyászoló családon s a nagyszámu rokonságon kívül megjelentek az elhunyt tisztelői, ösmerősei, barátai, a helybeli gyógyszerészek testületileg, kik a halottas kocsi körül mentek. Képviselve volt a premontrei rend *Takács Menyhért* dr. igazgató s számos rendtag által, *Klekner Alajos* dr. vezetése alatt megjelent a kir. jogakadémia teljes számu tanári kara, a városi törvényhatóság kiküldöttjei s azon körök képviselői, melyeknek az elhunyt tagja volt. A halottas háznál *Csikó János* ág. ev. lelkész a ravatal fölött megható emlékbeszédet mondott. A gyászmenet 3/43 óra-kor indult el a Forgách-utca 14. sz. a. halottas háztól óriási néptömegtől kísérve. A gyászoló család és az ismerősök annyi koszorút helyeztek a ravatalra, hogy a halottas kocsira mind el sem

fért s egy külön kocsira kellett elhelyezni a pompás szalagos koszorúk nagy részét.

— **Táncmulatság Szinnán.** Szinna és vidékének értelmisége f. hó 14-én a népiskola helyiségeiben jótékony célu fényesen sikerült farsangi táncmulatságot rendezett. A rendezőset, a kedélyében még mindig fiatal *Dancs János* sztarinai körjegyző és *Kálnássy Károly* szolgabírói helyettes vállalták magukra. Fáradozatlan buzgalommal és kitartással igyekeztek, hogy az egybegyűlt (sajnos nem nagy számu) vendégeket a legjobb hangulatban fentartsák, s ezen estéjüket minél kellemesebbé tegyék. A homonnai primás, *Dandás Pali*, kifogástalanul hozta a diszes táncoló közönségnek a talp alá valót. Csekély anyagi hasznon kívül mindent elért a rendezőség. Volt jó kedv, mulatság, tánc, úgy, hogy a fölkelő nap is még szép számu társaságot talált kitörő jó kedvben, zene-szó mellett mulatva. Kedves emlékek szívében oszoltunk széjjel, miért is köszönettel és elismeréssel adózunk a nevezett rendező uraknak, hogy oly kellemes estét rendeztek minékünk. r.

— **A szecessziós bál.** Debreczenben a jogász- és tisztviselő kör febr. hó 1-én szecessziós estét rendez az „Arany Bika” disztermében, melyet erre az alkalomra szecessziós stílusban díszítenek föl. Ez estén nemcsak a hölgyek fognak szecessziós toaletben megjelenni, hanem a férfiak öltözete is a szecessziót fogja ez estén követni. A frakkokon sárga gombok lesznek zöld mellényvel, óriási lilaszín csokorral, melyhez pompásan fog állani a veres paróka. A komoly forrásból vett kedves hír világosan bizonyítja, hogy ehhez hasonló mulatság még nem volt Debreczenben.

— **A cigándi gyilkosság.** Lapunk olvasóinak még bizonyára emlékezetében van az a mult évi novemberi borzalmas eset, a mikor *Tóth János* cigándi gazdaembert a falusi kertek alatt átlőtt nyakszirttel, szétvert koponyával megölve találták. Gyilkosát mihamar kézre kerítették a gazda szolgálója: *Tóth István* személyében, a ki tiltott viszonyban volt a *Tóth János* feleségével. Ezzel a megtévedt lelkű, szemrevaló fiatal asszonnyal szőtték a pokoli tervet, hogy az alkalmatlan férjet, a ki egybéként iszákos volt és szeretőt is tartott, láb alól eltegyék. Így történt, hogy a szolgáló egy novemberi ködös nap alkonyán gazdáját leánynezés örve alatt a faluból kiesalta, s amikor előtte hadt, az apjától kölcsönkért vadászfegyverből, hátulról két lépésnyi távolságról, lelőtte s a mikor felbukott, fejét darabokra széjjel verte. Ebben a borzalmas ügyben az ujhelyi törvényszék tegnap tartotta a *főtárgyalást*. A törvényszék *Fornszek Béla* elnök, *Mattyasovszky Kálmán* bíró és *Ruby Pál* albirókból alakult meg. A vádat *Hlavathy József* kir. főügyész helyettes, míg a védelmet és pedig a gyilkosát *Szirmay István* dr., a felbújt asszonyt pedig *Fried Lajos* dr. ügyvédök képviselték. A törvényszék a nagy érdeklődés mellett megtartott főtárgyaláson az egyaránt magas színvonalon álló vádló és védőbeszéd meghallgatása után tanácskozással visszavonult. — Itélet hirdetésre nem került a sor, mert a tárgyalást elhalasztották és pedig a vádlottak elméleti állapotának megfigyelése végett.

— **Elveszett 2 db. 3 éves egyik sárga tarka, másik sötét sárga színű vizsla kutya.** Megtalálójá és visszaadójá kiadóhivatalunknál illő jutalomban részesül.

— **Finom és könnyű** asztali borokat ajánl vételre *Hoffmeister Ignác* kis-kun-halasi bortermelő. Az előnyösen ösmert borkereskedőt kitől már S.-A.-Ujhelybe is több és jó minőségű borszállítmány érkezett, ajánljuk a borfogyasztó közönség figyelmébe. Hirdetése lapunk mai számában olvasható.

— **A házi szerek** légiója van minden-napi használatban a nagyközönség legszélesebb körében. Ezek mindannyian többé-kevésbé hasznosak, sőt némelyek fontossággal is bírnak, a mennyiben ilyen szerekhez folyamodunk szükség esetén, mielőtt orvosi segedelem érkezne. Gyötrő fejfájás, fejszagatás, illetve fejförcs (migrén) ellen legkitünőbbben vált be a *Dr. Egger-féle Guarana-pasztilla*, melynek 1—2 darabja eloszlat makacs fejfájást. Kapható eredeti phiolában a *Nádor-gyógytárban* Budapesten, VI. Váci-körút 17. Egy üveg ára 2 korona. — Vidékre a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 2 kor. 40 fillér. — Kizárólag *Dr. Egger-féle* készítmény kérendő. Btt.

— **Állandó alkalmazást** nyer azonnal a *viravai* körjegyzőségnek a jegyzői teendőkből s a tót nyelvben jártas segédjegyző. Javadalma 20—24 korona havi fizetés — mosás és ágyműn kívül teljes ellátás.

— **Érettségit végzett** fiatal ember segédjegyzőnek ajánkozik szerény feltételek mellett. Szíves megkereséseket kiadóhivatalunk továbbít.

— **Eladó.** Egy rövid, vasszerkezetű új zongora. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

A Zemplén 1900. évi naptárából pár példány még kapható. Ára: helyben 40 kr., vidékre küldve: 45 kr.

— **Ügynököket keres** helyben és vidéken egy általánosan ismert régi jó hírnevű biztosító intézet helybeli főképviselősege. — Cimét megmondja e lap kiadóhivatala.

Selyem báli ruha

6 frt 30 krtól feljebb — 14 méter! postabér és vámentesen szállíva! **mintákat pedig postafordul-tával** küldenek: valamint fekete, f. hér és színes *Henneberg-selyem* 45 krtól, 14 frt 65 krig méterenként.

Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító **selyem-gyárai Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 3.

Irodalom.

Már megjelent „Az új magyar esküdtszék és az esküdőbiróság előtti büntető eljárás” c. népszerű ismertetés, melyet *Finkey Ferenc* dr. a s.-pataki jogakadémia jeles tanára irt lapunk számára. A 80 oldalra terjedő füzetke ára csak 80 fillér. Megrendelhető s kapható a „Zemplén” kiadóhivatalánál.

A Czibalom Szalon második évfolyamának most megjelent negyedik száma ismét egy szép szórakoztató füzetet nyújt a cimbalmozó közönségnek, mert nemcsak, hogy 5 olyan kedvelt és magyar dalt hoz, melyek még cimbalomra átírva nem jelentek meg, hanem azonkívül benne van a most oly népszerűvé vált „A búrok szabadságdala” és egy magyar ábránd koncert átiratban, mely szinte egy régen érzett hiányt pótol a cimbalom irodalom terén. Ezen ábránd oly eredetien és hűen van cimbalomra átírva, hogy a legjobb játékos is teljesen kielégíti, a hallgatóságot pedig valósággal elbűvöli. Előfizetni lehet a Czibalomra Szalon kiadóhivatalában Budapesten, Károly-körút 8. alatt negyedévenként 8 koronával. Egyes szám 1 kor. 20 fillér.

Egyesületi élet.

Nyilvános számadás,

az 1899, december 18—19-én rendezett műkedvelői előadás bevételeiről s kiadásairól.

Összes bevétel volt . . . . . 633 ft 90 kr.

Kiadás . . . . . 352 ft 82 kr.

Tiszta maradvány . . . . . 281 ft 08 kr.

A számadások minden tétele betekintésre rendelkezésre áll bárkinek.

Felülfizettek:

Windisch-Grätz Lajos hg. 10

Wallis Gyuláné grófné 20

Andrássy Gézané grófné 7

Zichy Andorné grófné 5

Kazinezy Arturné 1 forinttal.

Ezuttal is őszinte hálás köszönetet mondok egy a közreműködő hölgyeknek s uraknak, valamint a felülfizetőknél és *Hellner Károly* urnak a zongora, *Kunhegyi Miklós*, *Kemény Jenő* s *Bertonicz uraknak* a kiköleszöszött díszletekért, *Calderoni* s *Társas* cégnek a reflektorért, a „Kegelet” helybeli vállalatnak a szükségelt fekete szövetért s *Szekely Elek* polgármester urnak, számos előzékenységen kívül, a színház díjtalan átengedéseért.

S.-A.-Ujhely, 1900. jan. 19-én.

Hornyay Béla dr.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

A „s.-a.-ujhelyi keresk. társulat” 1900. január 13-án rendezett jótékony célu táncmulatságának jövedelme:

Belépődíjakból és páholyjegyekből 576 k. — f.

Adományokból illetve felülfizetésekből 530 k. — f.

Nagykereskedők és gyárosok küldött adománya*) 320 k. — f.

Összesen . . . . . 1426 k. — f.

Összes kiadások . . . . . 646 k. 12 f.

Tiszta jövedelem . . . . . 779 k. 88 f.

Adományok és felülfizetések: 95 kor. id.

Meczner Gyula, — 70 kor. *Schön Sándor*, —

20 kor. *Zinner Adolf*, — 17 kor. *Juhász Jenő*,

— 15 kor. *Reichard Lajos*, — 10—10 kor. „Felső-

magyarországi Hirlap”, *Kellner Ede* (Nyiregy-

háza), *Ipartestület*, *Róth József*, — 8—8 kor.

Csernyiczky, *Kincsesy Péter*, — 7—7 kor. *Ro-*

senthal Lajos (Biharom.), *Schön Vilmos dr.*, —

6—6 kor. *Káta Mór*, *Róth Vilmos*, *Widder*

Gyula, — 5—5 kor. *Behyna Miklós*, *Behyna*

Kálmán, *Breiner Herman*, *Czibur László*, *Gáthy*

*) Ezeket az adományokat az illetőkhöz külön megszűnt nyugtatókkal ismerte el a társulat.

Folytatás a II. mellékleten

József (Csörgő), Guttmann Izrael (B.-Szerdahely), Guttmann Mór (Luka), Kádár Gyula, Kellner József, Landesmann Miksa, Szakács Gyula, Teich Zsigmond, Walter László és Zinner Henrik, — 4—4 kor. Blumenfeld Jenő, Blumenfeld József, Fleiszner Frigyes, Grünbaum Simon, Haas Mór, Haas Lipót, Herez Armin, Ligeti József dr., Löwy Adolf, Weinberger Dávid (Imreg), — 3—3 kor. Bilanovits István, Bónis Ferenc, Erényi Manó dr., Gross Dezső dr., Gottlieb Ignác, Haas Adolf, Haas Bernát dr., Haas Fülöp, Kellner Soma dr., Klein Géza, Perlstein József, Reich Lipót (Luka), Reichard Salamon dr., Rosenberg Bernát dr., Rosenthal Sándor dr., Róth Mór, Székely Elek, Szepesi Arnold dr., Szervizky Odónné, Thuránszky Zoltán dr., Waldman Adolf dr., Weisz Zsigmond, Widder Herman (Nagy-Mihály), — 2—2 kor. Czákó Ignác, Felberbaum Bernát, Grosz Béla, Grünbaum Márkus, Klein Pál, Knopfler Sándor, Legóza János, Róth József dr., Szent-Györgyi Vilmos, Sicherman Simon, Tancsa Gábor, Szatmáry József, Vértesi Zsigmond, — 1—1 kor. Bánóczy Kálmán, Czike Dezső, Friedrich Mór, Frei Miksa, Glatstein Mór, Gortvay Aladár, Grosz Miksa, Klein Albert (Berecki), Lomniczer József, ifj. Meczner Gyula, Móritz Mihály (Torda), Perlmutter Sámuelné, Reich Artúr, Rónai Lipót, Rónai Manó, Rósenblüth Jenő, Schön Andor, Wilhelm Henrik, Wessely Mór és Zvolenszky József.

Fogadják a nemes szívű adakozók, nemkülönben a helybeli társulatok és testületek előjárói a kegyesen nyújtott erkölcsi támogatásért a keresk. társulat legmélyebb hálás köszönetét.
S.-A.-Ujhely, 1900. jan. 21.

Kornstein Jenő,
társ. pénztáros.

Schön Sándor,
társ elnök.

Schneider Jakab,
t. titkár.

Meghívó. A s.-a.-ujhelyi általános ipartestület S.-A.-Ujhelyben a városi színházban a f. évi február hó 3-án, „elszegényedett iparosok temetkezési költségeinek fedezésére“ zártkörű táncestet rendez. — Belépődíj: személyenként 2 korona. Családjegy 4 korona. Oldalpáholy 8 korona. Középpáholy 10 korona. Erkelyszék 1 korona. Karzat 40 fillér. Jegyek előre válthatók az ipartestület elnökénél. Felülfizetések a jótékony cél iránt való tekintetből köszönettel fogadtatnak és a „Zemplén“-ben nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

Diszelnöki diploma átadása. A józsef-falusi közösi tüzoltó egyesület küldöttsége Púza Sándor főesperes apátornak a „diszelnöki oklevel“-et f. hó 7-én adta át. Ebből az alkalomból az érdemes diszelnök húsz koronát kézbesített *Heimlich Jenő* e. segédtitkár az egyesület részére, a miért diszelnökének a „Zemplén“ utján is hálás köszönetet mond: *A józseffalusi közs. t. o. egyesület.*

Meghívó. A tokaji polgári énekhar ez évi február 3-án Tokajban az „Aranyas“ szálló nagytermében „zászló alapja“ javára táncvigalommal összekötött zártkörű batyus dalestét rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj: családönként 4 kor., személyenként 2 kor. — Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és a „Zemplén“-ben nyugtáztatunk.

Felhívás. A közelmúltban Szatmáron elhalt *Jandrisics János* apátplebános, nyug. főgimn. tanár díszes síremlékére 1000-nél több élő tanítványa a társadalom minden körében gyűjtést indított. A gyűjtő-bizottság ez ügyben szétküldötte felhívásait, mivel azonban sokan vannak a tanítványok közül, kiknek tartózkodása helyét nem sikerült megtudni, ez uton is kéri mély tisztelettel az érdeklődőket, hogy a ki a kegyeletes emlékhöz az ünnepelt jeles tanár s apátplebános iránt való tiszteletből hozzájárulni óhajt, küldje szíves adományát a gyűjtő bizottság pénztárosaéhoz a következő címre: *Unger István, Szatmár, Eötvös-utca 5.*

Nyilvános köszönet. A bodrog-kereszturi ev. ref. egyház 1899-ik év december hó 26-án közszükségleteinek fedezésére jótékony célú táncmulatságot rendezett. — Bevételek: 67 ft. Kiadás: 51 ft 09 kr. Tiszta haszon: 15 ft 91 kr. — Jegyeiket megváltották: Almásy Ferenc 3 ft, Balajti Dániel 2 ft, Dudás János 1 ft, Jóna Kálmán 1 ft, Breth Gyula 1 ft 50 kr., Fuchs Mór 3 forinttal. — Felülfizettek: Murányi József 50 kr, Balogh István (Kisfalud) 1 ft, Jóó Armin 1 ft, Dienes Ilona 50 kr, Belánszky Gyula 1 ft, Kmethy Béla 1 ft. — Fogadják a szíves adakozók az egyház részéről a legnagyobb köszönetet.

Bodrog-Keresztur, 1900. január 14.

Hubói Hubay József,
ev. ref. lelkész.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Kéziratok a lap kiadóhivatalába küldendők S.-A.-Ujhelybe.

Az egyesülésről.

Minden kornak meg vannak a maga eszméi, amelyek életének irányt adnak és mintegy jellemzik az illető kort. A XIX. század méltán nevezhető az egyesülés századának, mert amerre nézünk, anyagi és szellemi munkások mindenütt s mindenben egyesülésre törekednek. És ez így van jól, így van helyesen, mert — tudva azt, hogy „az egyesülésben rejlik az erő“ — az emberiség, a közjó, a haza érdekében kifejtett munkásság csak így hozhat kívánt sikert. De nem szabad ám az egyesülésre irányított törekvést tulhajtani, nem szabad az egyesülés ügyét oda magyarázni, mintha a kérdés megoldásának a különféle egyesületek gomba módjára leendő szaporítása képezne alapját. Nem, mert az ilyen egyesülésben minden rejlik, csak erő nem; az ilyen egyesülés... az erők szétforgácsolása.

1868 óta a különféle tanító-egyesületek száma annyira nőtt, hogy ma-holnap azt sem fogjuk tudni, melyikhez tartozunk. Vármegyénk területén talán négy egyesület is van a tanítóknak és éppen ezért nem mutathat fel egyik sem olyan eredményt, amilyent egy tanító-egyesülettől elvárni lehet. Mindnyájan egy végcél felé törekszünk, érdekeink közös érdekek; a mi fáj egyiknek, fáj a másiknak is; a min egyik örül, örül azon a másik is: miért nem egyesülünk tehát?! Mit vihetünk ki apró csoportosulások által? Semmit!

Egyesüljünk! A „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület“ zászlaja alatt harcoljunk mindnyájan közös érdekeinkért és a tanügyért! Először én, hogy p. o. a vármegye területén levő mindkét ref. egyházmegyei tanító-egyesület kötelezve van mint ilyen feállani, sőt bizonyos speciális ügyek mintegy megkívánják a felekezeti egyesület fentartását. Nem is a különböző egyesületek feloszlását, hanem azok fentartása mellett (de csak addig, míg jogos létalappal bírnak) a felekezeten kívüli egyesület kebelében való tömörülést kívánom én. Mily szép látványt nyújtana már csak külseje is egy olyan tanítói gyűlésnek, melyen félezer ember tanácskozik egy szent ügy javára!

Igaz, hogy mindenik egyesület anyagi támogatást kér tagjaitól, de ez másként nem is lehet. Szerény viszonyaink között alig telik a legszükségesebbekre is, ez tény; de legyen a legszükségesebb előttünk a szellemi táplálék, ha talán testi életünk s nyilts meg. Ha megkészserezzük az áldozatot s egyesülünk, a társadalom és hatóságaink végre is kénytelenek lesznek egy tekintélyes egyesület működését nagyobb figyelemre méltatni, kívánságait, melyek a hazai tanügy nevében követelések is lehetnének, meghallgatni. Én már is azt olvasom a körülményekből, hogy eljön, sőt már nem is messze van az idő, melyben az egyesülés legnagyobb tartott akadály a fuvar- és napidíjak kérdése, a mi előnyünkre megoldottan fog legurulni a napirendről és nem marad más terhünk az egyesülettel szemben, mint az 1 forint tagsági díj. Valljuk meg őszintén, hogy ennyi áldozatot egy kis jóakarattal mellett az anyagi szerény viszonyok között is hozhat minden tanítója e vármegyének.

Szeretném elhallgatni, de szorosan tárgyamhoz tartozván, még sem hallgathatom el, miszerint én az egyesülés legfőbb akadályát a kartársak egymás iránti szeretetlenségében, a semmivel sem törődésben, a tompa közönyösségben találok. Fájdalom, ez így van. Némelelyeknek talán nehezen fog esni, ha hallják e szomorú igazságot őszintén kimondani. Am győzőn meg engem bárki az ellenkezőről, tévedésemnek én fogok legjobban örülni. Sajnos, aligha akadhat ilyen ember. A közönyösség bélyege rajtunk van, ezt le kell mosni!

Ébredjünk fel tehát szeretett kartársaim! A hosszú álom karjaiból kibontakozva, erők tudatában siessünk a munkásság mezejére, melyen végezve bár, de babért arutunk! Lelkesítsen a jobb példája, erősítsen az összetartás lelke, kapesoljon össze mindnyájunkat a kartársi őszinte szeretet és ragaszkodás! A szeretetlenség, a bizalmatlanság lenyűgözve tarthatja az elfogultakat; de a szeretet és felvilágosodás harcossait a nemes ügy szeretete a cselekvés terére viszi. Sok és igen fontos ügy igényli most az erőket: Sorakozzunk!

Fábián István.

Iskolamegnyitás Juszko-Volyán.

Az 1900. év jan. 14-ike hosszú időn át emlékezetes lesz Juszko-Volya községre. A községnek emberemlékezetet meghaladó időn át nem volt iskolája. A község népe úgy nőtt fel, mint az azt környező vadonerdő fája, még a lelkéze is távol: V.-Csemernyén lakik s így az istentisztelet is a domb tetején árván álló kis templomban csak ritkán tartható. A nép sok-sok idő óta gyűjtí filléreit egy alkalmas iskolaépület felállítására, lakhelyet a Hadik-Barkóczy család nemes szívére juttatott az erdő-koszorúta kis község lakóinak. Lois Béla a nép igazi érdekeit szíven viselő körjegyző végül most egy pár éve látván a keserves állapotot s hallván szüntelen a nép siránkozását, igazi apostoli buzgólkodással látott hozzá a magasztos célú hajlék felépítéséhez. Önagysága, a vármegyei kir. tanfelügyelő pedig készséges jóindulattal megígérte, hogy az állam azonnal átveszi az iskolát, a mint alkalmas épülete létesen e célra a községnek. Így pár év előtt a falu jóravaló népe teljes erejével hozzájárult iskolája felállításához és biztatva meg sarkalva ügybuzgó jegyzője által, rövid egy év alatt saját erejéből díszes iskolaépületet állított fel gyermekeinek.

Az iskolaépület faszükségletét ismét a nemes gondolkodású Hadik-Barkóczy-család adta. Innen-onnan másfél éve lesz már, hogy az iskolaépület teljesen rendben van, de tanítót bele csak a múlt hó folyamán nevezett ki a magas kormány. Domanics Mihály az új apostol, ki hivatala lesz a kis község tót ajku és jó erkölcsű népét meghódítani a magyar hazának és a XX. század jól előrehaladt kulturájának. — Mult vasárnap, jan. 14-én aztán az állami iskola gondnoksága élén Diószeghy János elnökkel megtartá az iskola ünnepélyes megnyitását, meghíván reá az érdeklődő szakköröket, a polgári és egyházi előjáróságot. Az egyházi beszentelést Vizlovsky Adolf v.-csemernyei lelkész végezte ünnepi egyházi ornátusban a gondnokság, a meghívott vendégek és a hívek jelenlétében. Az egyházi aktus befejeztével beszédet intézett a nép nyelvén az összesereglett hívekhez oly hazafias hévvel, igazi apostoli szeretettel s remek elokvenciával, hogy sokaknak a hazaszeretet drága könyve jelent meg szemünkben, hallván a krisztusi szeretet hódító ígét, a hazafias magyar gör. kat. pap az igazi hazaszeretetre felhívó szózatát a néphez, ki ismervén a nép idegenkedését az áll. iskolától, ezeket mondá: „Az állami iskola ma a legjobb népiskola, a legvallásosabb iskola s ezért vagyok én ma itt mint papotok és gondnoka ez intézetnek.“ Az elnökségnek szinte a néplyelvén és előtte ezeket mondá: „Felkérjük, hogy a megyei kir. tanfelügyelő önagyságának s általa a magas kormány legmélyebb köszönetünk és hódolatlankat fejezze ki ez intézet államosításáért.“ — A tanítót a következőkre kérte: „Tanítsa gyermekeinket a szükséges ismeretekre, valláserkölcösségre s neveljen belőlök a hazának hű fiait és leányokat.“ — Megköszönte továbbá a kegyur Hadik-Barkóczy Endre gr. nemeslelkű segélyét, az áll. gondnokság ügybuzgalmát.

Utána szólt Diószeghy János elnök magyarul, átvevén az iskolaépületet gondozásába, megemlékeztén a magas kormány, a megye, a kir. tanfelügyelő és kegyur segélye és támogatásáról, felhíván a tanítót a magyar nemzet nevelés érvényesítésére, a nép érdekeinek minél hőbb gondozására. Utána ugyancsak ez értelembe szólt Lois Béla gondnoksági tag a néphez a nép nyelvén. Végül az új tanító Domanics Mihály szólt röviden és elmondván esküjét itt a nép színe előtt még egyszer.

Ezzel befejeztét nyervén a felavatás, jelenlevő gondnokság ebédre hívta a vendégeket, mit az új épület egyik lakoszájában tálaltak fel igazi magyaros vendégszeretettel. — Itt az első felköszöntőt Diószeghy, mint házi ur mondta öfelségére, Zseltvay B. a közokt.-ü. miniszterre, Antalóczy A. az isk. felvirágzására s indítványozta, hogy 200 korona alapítvány gyűjtessék az intézet növendékeinek továbbképzése javára, mely a második évezredben kezdené meg áldásos működését. Egyszersmind 10 koronával megkezdte a gyűjtést. Diószeghy a járás főszolgabíráját, Füzeséry Gy.-öt éltette, ki gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg, Salgó A. az új tanító buzgólkodására, Füzeséry Pál a kir. tanfelügyelőre stb. — Adja az ég, hogy amily kedvező jelek közt nyílt meg az intézet, oly kiváló sikerrel töltse is be magasztos rendeltetését, a mire nézve a gondnokság igen nagy garancia.

r. l.

Uj iskola. Erdő-Horvátiban a ref. egyház hívek saját költségükön egy szép iskolát s tanítói lakot építettek. Az épület az egyházközség érdemes lelkipásztorá tisztt. Sallay Sándor 15 évi munkálkodásának egyik legszebb műve. Mikor községünkbe került, nem volt tornya a templomnak s harangot is újból kellett öntetni.

Minden követ megmozdított, míg ez a munkája is sikerült. — A régi iskoláról egy százados mult tekintett le. Kipett-kopott volt s bedőléssel fenyegetőzött. Mig végre a filoxera által anyagilag majdnem tönkre ment hívek, nagy áldozatkészsége s buzgó lelkipásztorunk ösztönzésére s a felsőbb hatóság felszólítására elkészült az új épület. Különösen köszönetet kell mundanunk főispán ur ömeltóságának, ugyszintén Nemes Lajos kir. tan. tanfelügyelő ur öngyűségének s mindazoknak, kik közreműködtek abban, hogy szegény egyházunk a vármegyei pénztár alapból 1000 koronát kapott építési költségeinek segélyezésére. Most erősen áll, mint Sion hegye, a tudományok e csarnoka. — Járásunk közbeesülésben levő főszolgabírája, tek. Füzesséry ur a napokban községünkben időzött megtekintette az új iskolai épületet Komácssy körjegyző s Kovács István bíróval együtt fentvezett lelkész s Gaál Endre tanító kauluzolása mellett. A főszolgabíró ur teljes megelégedését nyilvánította ki ugy az iskola, mint a tanítói lak célszerűségéről. — Te pedig szent csarnok — tudományok temploma — hirdesd és terjeszd a tudományokat szerény s buzgó tanítók közreműködésével sokáig! Mert elvész a nép, mely tudomány nélkül való. r. l.

CSARNOK.

A templomban.

Uj esztendő napján a templomban voltam, Sok mindent akartam az Istentől kérni... Ott a közelemben egy kék szemű kis lány Imádkozott buzgón, — oly öröm volt nézni.

És én örömben elfeledtem mindent, Mit kérni akartam, addig-addig néztem, S nem kértem egyebet semmit az Istentől, Csak azt a szöke kis leányt adja nékem.

(N. Váradi.)

Damjanovich Miklós.

Kereskedelmi bál.

S.-A.-Ujhely, jan. 13.

A „s.-a.-ujhelyi keresk. társulat” ez első táncmulatsága minden várakozáson fölül sikerült; noha a vezetőség mindent elkövetett, hogy a sikert már előre is biztosnak tekinthesse, még is úgy volt vele, mint a bakfis lányka, ki szép öltözéke, csinos alakja és ismerősitől nyert biztató szavak után is lázas izgatottsággal, kételkedve lép a bálterembe, — hátha!...

A vezetőség szerencsés volt bálanyakká megnyerni Meczner Gyuláné, Reichard Lajosné és Zinner Adolfné urnőket, kiknek személyében már eleve is biztosítva volt a bál erkölcsi sikere és ez bebizonyítást is nyert.*)

A színház ódon és kopott terme a végkimerülés utolsó korszakában oly fényes, oly szemkápázató dísz: öltött, mint még soha; a diszítés a kereskedői műzüléshez méltó módon, diszkrét tónusban tartva, mindenkinek legnagyobb tetszését érdemelte ki. A diszítés Windt Jakab fiatal kárpitos műzülés és ügyességét dícséri, ki Schön Sándor társulati elnök utasítását és tervét remekül valósította meg.

Kilenc feljárt az idő és a terem földszintje, mint páholyai már is elegáns és szép közönséggel telt meg. A „ladi patronesse”-ekért 2—2 rendezőből álló küldöttség ment. Megérkezéseiket a zenekar a Rákóczi-indulóval jelezte. A rendezőség háláját és tiszteletét az elnök azal tolmácsolta, hogy mindegyik bálanyának remek művű élővirágokból szerkesztett csokrot nyújtott át.

A bálanyák szeretetreméltó kedvességgel fogadták és viszonzták a tisztelgést.

Ifj. Meczner Gyula, cigánybírói tisztségével élve, jelt adott a tánc megkezdéséhez, mire a terem mozgó körképpé alakult. A közepre szorult, táncolni nem akaró fekete tömeg körül káprázatóan forgott a világ, az élet és kedv, mert hiába, e kívül nincs élet...

Az első négyesre csak későn került a sor, táncolta annyi pár, a hány csak elfért.

Sok nem ügyeskedő fiatal ember maradt táncosnő és hely nélkül, kik restelkedve huzódtak valamelyik szögletbe. Jobban van így, mint ha megfordítva lett volna.

Ejfel után egyre járt az idő, mikor táncos és cigány nembánomságával a szünet óráját jelezték. Az étkezében el nem fért közönség a táncterem hosszában felállított asztalok mellett foglalt helyet, hol poharak és evészközök vegyes esengése között folyt vigan az eszme- és anyagsere.

Jött aztán a mámorító szupé, melynek se hossza, se vége — de Aladár is csak tudja mi a sok, beharangozott a második négyesre, utána megint csárdás és kőrtánc, míg a hajnali

*) Az elszámolás lapunk „Egyesületi élet” c. rovatában látható.

órák, meg az álmos mamák utját nem állották a dévajkodó fiataliságnak. Hiába nem ismer ez mértéket, ha mindjárt „két éjszaka, meg egy nap”... stb.

A jelen voltak névsorát, a mint feljegyezni sikerült, következőkben adjuk.

Asszonyok: Czibur Lászlóné, Erényi Mánóné dr.-né, Frieder Sarolta, Friedrich Vilmosné, Frommer Hermanné, Grossman Gáborné, Glattstein Mórné (Luka), Haas Adolfné, Haas Bernátné dr.-né, Haas Fülöpné, Kellner Józsefné, Kellner Sománé dr.-né, Kiss Ferenec dr.-né, Klein Albertné (Bereczki), Klein Gézáné, Landeszmann Miksáné, Meczner Gyuláné, Möriz Mihályné (Torda), Cs. Molnár Leona, Perlmutter Sámuelné, Polónyi Ignácné, Reich Lipótné (Luka) Reichard Lajosné, Reichard Adolfné, Rosenberg Bernátné dr.-né, Rosenthal Sándorné dr.-né, Schön Sándorné, Szepesi Arnoldné dr.-né, Szervezky Odónné (B.-Szerdahely), Thuránszky Zoltánné dr.-né, Walter Lászlóné, Waldmann Adolfné dr.-né és Zinner Adolfné. — **Leányok:** Friedrich Teréz, Fris Cili, Glattstein Berta, Groszman Regina, Goldblatt Mariska, Kiss Erzsike, Kellner Bella, Meczner Marianne, Meczner Ica, Perlmutter Honór, Polónyi Ilonka, Rónai Lenke, Rónai Anna, Reich Ilonka, Reichard Ilonka, Szervezky Margit és Szepesi Paula.

Schneider J.

Közgazdaság.

• Szacsur és vidéke hitelszövetkezet.

Uttörő munkát végzett hitelszövetkezetünk a mikor 1897. évi ápr. 1-én működését megkezdte. Tudtommal ezen időben Zemplén-vármegye területén csakis Kázmér és Perbenyik községekben volt hitelszövetkezet. Létrehozásának egyik főintézője, a humanus gondolkodású és lelkiüti Péchy Adám helybeli földbirtokos. Hogy mily áldásosan működik e szövetkezet az alábbi számok mutatják.

A tagok száma 158. jegyzett üzletrész 238. Az üzletrészek heti 10 kros befizetések alapján 6188 frot képviselnek, ebből a mai napig 3659 ft. 16 krt fizettetett be, vagyis a község szegényebb lakossága ennyit takarított meg 2 1/2 év alatt! Ha hitelszövetkezetünk nincs, ez az összeg bizonyára a legkevésbébbé illetékes helyekre és kézbe került volna.

Egyesek részéről 5% kamatra betett tőke 5405 ft 29 krt tesz ki. E bizalom kifolyása az, hogy saját pénzüket forgatjuk és csupán 1000 ft. váltótartozásunk van a központban.

Kötvényekre kölcsönt adtunk	6654 ft 90 krt.
Váltókra kölcsönöztünk	3122 ft 50 krt.
Központi váltókra	355 ft — krt.

Összes forgalmunk 1899-ben	23,180 ft 96 krt.
Kiadás:	22,835 ft 69 krt.

Van készpénzben: 351 ft 27 krt.

Működésünk nem remélt sikert ért el. Minden mellékes díj kizárásával a földnépe 7%-toli kamatra kap kölcsönt, a bizalom a szövetkezet iránt oly nagy, hogy bámulja az idegen ember, ha vasárnap délutáni órákban látja, a méhek rajához hasonlóan a jövő-menő érdekelte feleket, a mint üzlethelyiségünkben megfordulnak.

Az uzorás kölcsönökből régebben eredt, anyagi nehézségek legnagyobb részben teljesen enyhültek, Minden fenakadás nélkül működik szövetkezetünk, oly annyira hogy már a legközelebbi jövőben kilátásunk van fogyasztási és gabonaértékesítési szakban is szövetkezetünket működésbe hozni.

Ingyen megy itt minden funkció, az igazgatósági, felügyelőbizottsági tagok, sőt a könyvelést végző egyének semmiféle honoráriumokra ne reflektálnak, ezért van a nem várt bizalom és közmegelégedés a szövetkezeti tagok részéről, az intézmény iránt.

Szacsur, 1900. jan. 8.

Hegedüs Ágoston,
esp. lelkész,
felügyelő bizottsági tag.

Az állam részére beszerzendő csikók dolgában érdekelni fogja a lötenyésztő közönséget az a legilletékesebb helyről nyert információ, hogy az állam részére beszerzendő 3 éves csikók bejelentésének határidejét a Miskolcson székelő loavató bizottság elnöke, Bocskás csász. és kir. huszárezredes ur, Wladár Emil közigazd. előadó közbenjárása folytán f. évi márc. 1-ig meghosszabbította. A kinek tehát a csász. és kir. hadsereg részére alkalmas 3 éves csikók vannak — azok eladására vonatkozó szándékukat márc. hó 1-ig okvetetlenül jelentsék be.

Gazdasági felolvasások. Sárospatakon még a mult év december havában megkezdődtek a téli gazdasági felolvasások, nem ugyan a vármegyei gazdasági egyesület, de Molnár János városi főbíró és Abonyi Károly gazdasági

tanár együttes iniciatívájából. Azóta több előadás volt; még pedig: Abonyi Károlytól 1: A növényi trágyaanyagokról s azok kezelésmódjáról. — Ligeti Leótol 2: a) A vásári adás-vevés s a szavatossági hibák, b) Az állatok életkorának felismerése; c) A veszettség; Hubay Bertalantól 1: Az állattenyésztés fontossága s a szarvas marha nevelés; Molnár János főbírótol 1: A kertészet és gyümölcsészet címmel. Az előadások iránt nagy az érdeklődés, még a szomszéd községekből is vannak hallgatók. — A gazdaközönség az előadókat gyakorlati hasznosságu előadásaiért lelkes éljenzésekben részesítette. — Ohajtandó volna, hogy egy-egy ily felolvasáson a vármegyei gazdasági egyesület képviselőjét is üdvözölhetné Sárospatak város gazdaközönsége. r. l.

Városi és községi ügyek.

* **Uj színházunkról.** S.-A.-Ujhely szinügyi bizottsága f. hó 19-én tartotta gyűlését, melyen a polgármester előterjesztést tett az iránt, hogy amennyiben a régi színház ujjaalakítása körülbelül 90.000 koronába kerülne, ajánlja a szinügyi bizottságnak egy uj színház felépítését annál is inkább mert az uj színház felépítése alig kerülne annál az összegnél többbe. Az uj színház helyeül pedig ajánlotta a vm. főorvosi lak megszerzését, melyért a város a rendőrségi laktanyát adhatná cserébe. Meczner Béla, a szinügyi bizotts. h. elnök indítványt tett, hogy amennyiben a vm. főorvosi lakás épülete alapítvány tárgyát képezi s így az nehezen szerezhető meg, de másrészt a mennyiben a rendőrségi laktanya helye és nagysága teljesen megfelel, s végül mert a laktanya helyét megfelelőbbnek is találja, az uj színház a rendőrségi laktanya helyére építesse. Ezt az indítványt a szinügyi bizottság helyesséssel fogadta. Rendőrségi laktanyául ez esetben a jelenlegi színházépület alakitná át, hová még a szükségeltető városi hivatalos helyiségek is elhelyezhetők lennének. Az uj színház, mint értesülünk, körülbelül 100,000 koronába kerülne.

* **Képviselői ülés.** S.-A.-Ujhely város polgármestere f. hó 23-ára (délutáni 1/23 órára) rendkívüli képviselőtestületi ülést hívott össze. Tárgyak: 1. Az árvaszéki ülnöki állás betöltése tárgyában előterjesztés. 2. Hidmérleg beszerzése tárgyában tanácsi javaslat. 3. Uj színház építése tárgyában tanácsi határozat. 4. A Diána-fürdő kiépítése tárgyában terv és költségvetés. 5. A közbiztonsági helyreállítási tárgyában terv és költségvetés. 6. A Rákóczi-utcai köztér megvétele tárgyában tanácsi javaslat. 7. Weinberger Dávid utca-rendezés folytán elfoglalandó területre nézve tett ajánlata.

* **Betegápolási adó.** Rendezett tanácsu városunk polgármestere hirdetmény útján figyelmeztette az adózóközönséget, hogy a 3%-os, 1900-ra szerkesztett betegápolási adólajstrom közzemlére ki van téve. — A lajstromok megtekinthetők az adóügyi osztályban s ugyanott mindazokat a feleket, kik a szóban levő adókiutest magukra nézve sérelmesnek itélik a törvényes jogorvoslat módja iránt kellően utasítják.

* **Hitközségi választás.** A s.-a.-ujhelyi „status quo” izr. anyahitközség f. hó 14 én tartott közgyűlése a hitközségi előjáróság megalakításával foglalkozott. A választás eredménye a következő: elnökké ismét Zinner Henriket választották, mégpedig közakarattal; Friedlieb Albertet pedig tiszteletbeli elnökké. Az előjáróság többi tagja: Rosenberg Bernát dr. iskolaszéki elnök, Rosenberg Sámuel pénztáros (uj), Reichard Lajos ellenőr (uj), Rosenthal Sándor gazdasági bizottsági elnök (uj), Lövy Adolf, Reichard Salamon dr. (uj), Schön Sándor és Schwarz Bernát. Templomi helyettes gondnok Felberbaum Bernát és gazdasági bizottsági tag Zinner Adolf lett. — Zinner Henrik elnök a választás eredményét kihirdetvén, székfoglaló beszédében legfontosabb feladatának a magyar hitszónoki kérdés megoldását vallotta. Szerinte a főrabbi mellé egy hitoktató választandó, ki alkalomadtán magyar hitszónoklatokat is tartana. — Bármily címmel és ranggal alkalmas a hitközség magyar hitszónokot, az igen üdvös dolog lesz, mert ideje már, hogy ily tekintélyes zsidó hitközség templomában hazai nyelven is terjeszsek Isten igéit!

* **Állami ménék.** S.-A.-Ujhely polgármestere lapunk útján is tudatja, hogy az állami ménék a fedezett állomások részére Eperjesen febr. 3-án adatnak ki.

* **Lóállitás.** S.-A.-Ujhelyben a tenyész-lóállitás f. hó 24-én lesz.

* **Letartóztatott törvénybíró.** A mult hét folyamán Kajata község érdemes (?) bíráját a pálházi csendőrség hirtelen letartóztatia és átadta az ügyészségnek. Az esetnek igen érdekes előzményei vannak. Mintegy öt évvel ezelőtt történt, hogy Kajata községben egy földmivestnél betöréses lopást követtek el, a kinél ez alkalommal 500 ft. volt, az épp akkor leégett

házának tüzbiztosításért kapott pénzüsszeg. Ezt keresték az ismeretlen betörők, a mit meg is találtak és a jó prédával odébb állottak. A esendőség akkoriban a legszélesebbkörű nyomozást meg is indította, de sikertelenül. Végre 5 évi titokban folytatott nyomozás után sikerült a tetteseket átadni az igazságszolgáltatásnak.

* Állami anyakönyvi kimutatások.
A kis-rozvágyi anyakönyvi kerületben 1899. évben született: 115, meghalt: 79 egyén, házasságot kötött: 23 pár. — A józseffalusi anyakönyvi kerületben 1899. évben született: 91, meghalt 69 egyén, házasságot kötött: 19 pár. — A bélyi anyakönyvi kerületben 1899. évben született 149, elhalálozott 78 egyén, házasságkötés 28 volt. — Az ondi állami anyakönyvi kerület 1899. évi anyakönyveibe bejegyezett 99 születés, 10 házasság és 66 halálozás esete.

* Állami anyakönyvi statisztika. A sátorajja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. jan. 13-tól 1900. jan. 20-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 15 esetben; d) elhalálozott: 6 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

32742/99. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabíróknak és S.-A.-Ujhely polgármesterének.

Az állami italmérsi jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. 37. §-a alapján az italmérséni és italelárúsításnál követendő egészségügyi rendszabályok az azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvos-rendőri felügyelet gyakorlása tekintetében a mngu. m. kir. belügyministerium által folyó évi 78543. szám alatt kiadott rendeletét másolatban tudomás, mihez tartás és miután ezen rendelet az idézett törvénnyel egyidejűleg 1900. évi január hó 1-én lép hatályba, oly felhívással adom ki, hogy annak pontos végrehajtásáról gondoskodják. S.-A.-Ujhely, 1899. december 16.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

78543/r. e. sz. Magy. kir. belügyminister.

Rendelet

az italmérséni és az italelárúsításnál követendő egészségügyi rendszabályok és az ezek áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvos-rendőri felügyelet gyakorlása iránt.

A szesz italoknak az 1899. évi XXV. t.-c. alapján való kimérésénél és kismértékben való elárúsításánál követendő egészségügyi rendszabályok, az azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvos-rendőri felügyelet gyakorlása tekintetében az 1899. évi XXV. t.-c. 37. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminister ural egyetértéssel a következőket rendelem:

I. FEJEZET.

1. §.

Általános határozatok.

Az italmérsi és elárúsítási üzletek felett gyakorlandó felügyeletről.

A szesz italok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó üzletek és vállalatok a közegészségügyi, továbbá közérkölciségi és közrendészeti tekintetből megállapított s a következőkben foglalt szabályok megtartására szigorúan kötelezve.

E köteleességük teljesítésének ellenőrzése céljából az említett üzletek és vállalatok a közgazgatási hatóságok rendőri és orvos-rendőri felügyelethez és ellenőrzéséhez állanak s az illető üzletek és vállalatok tulajdonosai tűrni és megengedni tartoznak, hogy a magukat kellően igazolt hatósági közegek a következő határozmányok, valamint az ezek kiegészítéséül kiadott kormányrendeletek és törvényhatósági szabályrendeletek rendelkezéseinek kellő megtartása felől maguknak bármikor meggyőződést szerezhessenek.

2. §.

A felügyeleti ellenőrzési jog terjedelméről.

A jelen rendeletben szabályozott felügyeleti és ellenőrzési jog kiterjed az 1899. évi XXV. t.-c. értelmében a szesz italoknak korlátlan, vagy korlátozott kimérésével és kis kismértékben való elárúsításával foglalkozó összes engedélyesekre. Mindezekre nézve a jelen rendelet határozmányai, valamint az azokban szabályozott felügye-

leti és ellenőrzési jog csak annyiban bírnak hatályval, a mennyiben az illetők, mint szesz italok kimérői, illetve kismértékben elárúsítói jelentkeznek; ha azonban az illető engedélyesek ezen foglalkozásukon kívül akár ugyanazon, akár más helyiségekben más foglalkozást, illetve ipart is gyakorolnak, ezen foglalkozásuk, illetve iparukra nézve továbbra is az iparról szóló 1884. évi XVII. t.-c. valamint esetleg egyes másnemű foglalkozásokról szóló törvények, illetve, az ezeket kiegészítő vagy helyettesítő kormányrendeletek, avagy szabályrendeletek határozmányai alatt állanak.

3. §.

A felügyeletet és ellenőrzést gyakorló hatóságok.

Az előző §-okban említett felügyeletet, illetve ellenőrzést gyakorolják első sorban kis és nagy községekben, kivéve azon községeket, a melyekre a budapesti államrendőrség hatásköre kiterjed, az illető ker. kapitányság, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitányságok, Budapesten pedig az 1893. évi XXXIII. t.-c. 20. §-a értelmében a kerületi előjáróságok, a melyeket a most idézett törvények 26. §-a értelmében a fővárosi rendőrség működésükben támogatni köteles.

Ezen hatóságok és azok közegeinek eljárását a felettes hatóságok, illetve hatósági közegek szigorúan és a felügyeletnek esetleg személyesen való gyakorlása által a felügyeletet és ellenőrzést hatályosabbá tenni tartoznak.

Az eljáró közigazgatási hatóságok mellett szakértő közegek gyanánt működnek a községi és körorvosok, továbbá a járási, illetve tiszti orvos és törvényhatósági tiszti főorvos, Budapesten a kerületi tiszti orvosok.

Ezek mellett a pénzügyi közegek is jogosítvák és kötelezve a jelen rendeletnek a szesz italok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó vállalkozók által való pontos megtartására felügyelni, illetve azt ellenőrizni.

Az egyes eljáró hatóságok, illetve közegek teendőit részletesen a jelen rendelet 24-29. §-ai szabályozzák.

A felügyeleti és ellenőrzési jog gyakorlása alapjául az a nyilvántartás szolgál, melyet a közigazgatási hatóságok az italkimérésre, vagy kismértékben való elárúsításra szóló engedélyvel bíró felekről vezetni tartoznak.

Ezen nyilvántartásra kötelezett közigazgatási hatóságok: Budapesten az államrendőrség és a ker. előjáróságok, azokban a községekben, a melyekre a budapesti államrendőrség hatásköre kiterjed a budapesti államrendőrség és az illető járási fősolgabíró, törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány, rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitány és a tanács, egyéb helyeken pedig a fősolgabíró, mely hatóságokkal a kiszolgáltatott italmérsi és kismértékben való elárúsításról szóló engedélyeket az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóság az 1899. évi XXV. t.-c. 7. §-a értelmében esetről-esetre közölni tartozik. A kimérsi engedély megszűnéséről, vagy megvonásáról a m. kir. pénzügyigazgatóság az illetékes közigazgatási hatóságot hasonlólag értesíteni tartozik. A közigazgatási hatóságok által vezetendő eme nyilvántartások pontos vezetése a hivatal vizsgálatok alkalmával a szokott módon ellenőrizendő.

A nyilvántartás adatait az illető közigazgatási hatóságok, egyrésztől orvosi szakközlegekkel, másrésztől rendőri közegekkel, különösen pedig a fősolgabírák, a pénzügyigazgatóságok által tudomásukra hozott adatokat az egyes községekkel közölni tartoznak s felügyelnek arra, hogy az említett közegek az illetékességük alá tartozó összes engedélyesekről mindig pontos tudomással bírnak.

II. FEJEZET.

4. §.

A közegészségügyi és orvosrendőri felügyeletről.

Az italmérsi és orvosrendőri üzletekre háruló tilalmokról.

Megromlott vagy az egészségre és életre, közvetlen használat által veszélyessé válható, továbbá undort okozó italneműeknek — a bornak és — a 2 §-ban jelzett engedélyesek által való tartása és elárúsítása s az emberi egészségre ártalmas anyagokból készült edényeknek italkészítésére és tartására való használata valamint az italneműeknek hamis név vagy hamis cím alatt való forgalomba hozatala tilos.

Hamis név alatt árult italnak az tekintendő, melynek minősége és alkotórészei nem felelnek meg annak az elnevezésnek a mely alatt az illető ital áruba bocsátatik.

Hamis cím alatt árult szesz italnak az tekintendő, mely más termelőnek vagy gyárosnak neve alatt, mint a ki az italt termelte hozatik forgalomba.

Az italmérső azonban saját neve alatt adhatja a szesz ital akkora is, ha nem saját termése. Itt megjegyzem, hogy bornak hamis név vagy hamis cím alatt való forgalomba hozatalát az 1893. évi XXIII. t.-c. tilalmozza és hogy az ezen tilalom megszegése, illetőleg bornak az idézett t.-c. által tiltott minőségben vagy módon való forgalomba hozatala esetén az engedélyesekkel szemben követendő eljárásra nézve kizárólag az idézett törvényezik, illetve az annak végrehajtása iránt 1897. évi augusztus 23-án 53,850. sz. a. kiadott kereskedelemügyi ministeri rendelet határozmányai irányadók.

5. §.

A tilalmak megtartásának ellenőrzéséről.

A 3. §. értelmében az ellenőrzés és felügyelet gyakorlására hivatott hatóságok és azok közegei éber felügyeletet tartoznak gyakorolni arra nézve, hogy a 2 §-ban jelzett engedélyesek, a 4. §-ban felsorolt tilalmakat át ne hájgják.

E célból az említett hatóságok s azok közegei az engedélyeseknél eladásra szánt szesz italneműeket időnként, az üzlet nyitva tartásának ideje alatt, bármikor, különösen pedig akkor, ha arra nézve, hogy valamely engedélyesnél az előző 4. §. szerint tiltott szesz italok lehetnek, alapos gyanujok merül fel, vagy erre nézve feljelentés történik, úgy nemkülönben az italneműek tartására és készítésére rendelt edényeket is megvizsgálni és a vizsgálat eredményéhez képest az alábbiak értelmében eljárni kötelesek.

6. §.

Eljárás az egészségre ártalmas szesz italok kimérésére és elárúsítására, valamint egészségre ártalmas anyagokból készült edények használatára esetén.

Ha a felügyeletet gyakorló közigazgatási hatóságok illetve közegek az előző §. értelmében tartott vizsgálat alkalmával az emberi egészségre ártalmas szesz italokat vagy szesz italok készítésére és tartására rendelt, az egészségre ártalmas anyagokból készült edényeket, illetve gyanusnak letszó italneműeket és edényeket találnak, erről a szakértői szemle megtartása végett a szakértő közeget haladéktalanul értesítik.

Szakértő közegek a 3. §-ban említett községi és körorvosok, vásárok, bucsuk és egyéb sokadalmak alkalmával gyakorolt kimérések tekintetében pedig nagyobb városokban szakértőknek tekinthetők a vásári felügyelők is, ha ebbeli ismereteikre nézve az erre kirendelt bizottság előtt vizsgát tettek. Oly esetben, midőn a szakértői szemle megtartásáig, a kérdéses szesz italok eltávolítása, megmésítése vagy megsemmisítése vélelmezhető, abból a vizsgálatot tartó közegek mintát vesznek, ezt hivatalos pecsétjükön kívül lehetőleg a tulajdonos pecsétjével is lezárják és a szakközlegnek átadják.

Az egészségre ártalmas anyagokból készült vagy gyanus edények ily esetben a szakértői szemle megtartásáig községi őrizetbe vehetők. A szakértő közegek a közigazgatási hatóságtól a fentiek értelmében vett értesítés után a gyanus tárgyakat szemle, illetve vizsgálat alá veszi s ennek eredményét az illető közigazgatási hatósággal a további eljárás foganatosítása végett tudatja, mely az egészségre ártalmasnak talált tárgyakat lefoglalja.

Kivételesen, különösen ha a szakértő előzetes értesítésével és véleményének meghallgatásával járó késedelemről veszély származnék, a közigazgatási hatóság a gyanus tárgyakat a szakértő közegek előzetes meghallgatása nélkül is lefoglalhatja; ámde a lefoglalásról a szakértő közeget azonnal értesíteni tartozik, ki a lefoglalt tárgyak megvizsgálására haladéktalanul megjelenni köteles. Ha a szakértő közegek közvetlenül szereznek tudomást arról, hogy a 2 §-ban jelzett engedélyesek valamelyike az egészségre ártalmas italok vagy az egészségre ártalmas anyagból készült edények birtokában van, az illető közigazgatási hatóságot a lefoglalás teljesítése végett azonnal értesítik.

(Folytatjuk.)

230/900. I. sz. S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

Hivatalos hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minister ur 103803/99. sz. alatt kelt rendeletével

HUNGÁRIA SZÁLLÓ

S.-A.-Ujhely, Rákóczy-utca.

A legnagyobb kényelemmel berendezett 14 vendégszobával.

12 lóra való kényelmes istálló.

Első rendű jó magyar konyha.

Kitűnő valódi kerti és hegyaljai borok.

szőlészeti szakelőadások megtartását rendelvén el, a tarzali m. kir. vincellér iskola igazgató-ságának folyó évi 40. sz. a. kelt átirata szerint az előadások megtartásának határidejéül a t. évi február 7. 8. 9. 10. és 11. napjainak délutáni 4. órája tűzött ki. Az előadásokat Deák Andor felügyelő fogja tartani s tárgyak a szőlőművelés, a szőlő betegségei és ellenségeinek, a borászat-és pinczeszövetkezeteknek ismertetése leendő.

Midőn az előadások helyéül a városháza közgyűlési termét kijelölöm s mindezekről a közönséget értesítem, egyidejűleg felhívom a szőlőbirtosokat s az ügy iránt érdeklődőket, hogy az előadásokon minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1900. január hó 11. én.
Székely, polgármester.

648/900 I. sz. S.-A.-Ujhely polgármesterétől.

Felhívás.

A nagyméltóságú m. kir. földművelési miniszter ur a kisebb gazdákat nemesebb burgonya faj termesztésére kívánván ösztönözni — felhívom mindazon kis gazdákat a ki nemes és pernospora mentes burgonya fajhoz akarnak jutni e végett nálam igényeket február 1. ig jelentsék.

A burgonya kedvezményes ára métermá-szánktól 2 koronában van megállapítva.

S.-A.-Ujhely, 1900. január hó 19.
Székely, polgármester.

131/rk. 900. sz. S.-A.-Ujhely rendőrkapitányi hivatala.

Körözés.

Egy harmadfél hónapos, feketével tarkázott, fehér szőrű szuka és egy szintén harmadfél hónapos kávébarna-szinű kan vizsla-kutya a városban eltévedt.

A megtaláló vagy nyomra vezető alulírott rendőrkapitánynál jelentkezzenek, hol illő jutalomban részesül.

S.-A.-Ujhely, 1900. január 19.
Schmidt Lajos rendőrkapitány.

130/I 900. sz. A szerencsi járás főszolgabirától.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett mező-zombori községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6-ik §-ában körvonalozott képesítéseiket s eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. évi január hó 30-áig hozzám annál bizonyosabban mutassák be, mert a később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalmazása a következő: 1. 800 korona készpénz. 2. Lakás s 560 négyszögöl gyümölcsös s lucernás kert használata. 3. 80 korona iradaátalány. 4. 200 korona anyakönyvvezetői tiszteletdíj. 5. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedhetése.

A választás Mező-Zombor nagyközség házában f. évi január hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Kelt Szerencsen, 1900. január hó 15-én.
Pintér István, főszolgabíró.

154/I 900. A szinnai járás főszolgabirától.

Körövény.

Bucskó György Pesolina község birájának tulajdonát képező egy drb. másfél éves, fehér szőrű kocasertő folyó évi január hó 12-ik napján nevezettnek udvaráról nyomtalanul eltűnt. Körözését ezennel elrendelem.

Szinnán, 1900. január 16.
Kossuth Elek, főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	januárius 21. Ágnes.
Hétfőn,	januárius 22. Vince.
Kedden,	januárius 23. B.-A. eljegyz.
Szerdán,	januárius 24. Timót.
Csütörtökön,	januárius 25. Pál ford.
Pénteken,	januárius 26. Polikárp.
Szombaton,	januárius 27. Ar. sz. János.

A szerkesztő postaja.

Sz. K. urnak — Bpest. Köszönjük az „erélyes” figyelmeztetést. Mint látja: használt.

Betemette a hó... Hideg tiszta éj van e. versek közölhetlenek.

Egy olvasónak. Ne higgye, becsapták, hogy az esküdtbírósg itélete a verdikt — Ferdikt, hanem igenis verdikt; mivelhogy abban a becsületes szóban a v. nem fau hanem tiszta v, a latin veredictum (igazmondás) szónak ide vonatkozó alakja szerint. — Az Esküdtbírósgokról lapunk révén kiadott ösmertető cikkelek külön lenyomatban s füzet alakjában már közkezen forognak s lapunk kiadóhivatalában megkaphatja Ára potom 80 fillér.

Fordítónak. Voyons! Ide vele!

A. urnak — Ungvár. Légy nyugodt. B. itten buzgókodik az ügy érdekében. Szervusz!

D. Gy. urnak — Homonna. Legjobb utbaigazítást ad a kérdezettek iránt ott helyben D. bácsi, kinek jelentésd legzivesebb üdvözlétem.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éblert Gyula.

Hirdetések.

Parkirozáshoz igen alkalmas
fenyőfa csemeték
beszerezhetők és megrendelhetők az uradalmi erdészeti hivatalnál N.-Toronyán.

Tk. 5646/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rácz János által gyámolt kisk. Mali György és Mihály, továbbá Dr. Thurátszky Zoltán csatlakozott végrehajtónak távollévő Polyák Pál végrehajtást szenvedő elleni 74 forint 10 kr. és 18 ft 65 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén fekvő a t.-terebesi 392. sz. tkvben A. I. 1-30. sor 825, 826, 3990, 4055, 4225, 4266, 4361, 4597, 4629, 4738, 4722, 4790/a, 4917, 5025, 5420, 5142, 5280, 5476, 5585, 5695, 5800, 5912, 6027, 6184, 6252, 6379, 6467, 6496, 6670, 6841. hr. számok alatt felvett $\frac{1}{8}$ urb. telki bel-és külíngatlanból Polyák Pál B. 7. alatti $\frac{3}{16}$ -od jutalékára az árverést 434 ftban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 24-ik napjának d. u. 3 órakor Tőrebes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 43 ft 40 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november hó 15-ik napján.

Bálint, kir. albiró.

5 116/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zemplénmegyei nyilvános betegápolási alap végrehajtónak Torma Jánosé végrehajtást szenvedő elleni 22 ft 61 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbírósg) területén fekvő a varannói 116. számú tkvben A. 2 sor 140. hr. szám alatt foglalt ingatlanból Torma Jánosé szül. Korimszki Maria B. 5. alatti $\frac{1}{4}$ -ed jutalékára az arra C. 5. szám alatt 1475/tk. 96. számú végzessel özvegy Plavczyk Imréné szül. Spisak Maria javára bekebelezett lakás használati jog fenntartása mellett 371 forint 50 krtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Varannó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 37 forint 15 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. readelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi október 20-ik napján.

Bálint, kir. albiró.

4/1900 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1899. évi V. II. 885/1. számú végzése következtében Dr. Tatay Dezső ügyvéd által képviselt More Daniel helybeli lakos javára Kanócz István helybeli lakos ellen 800 korona s jár. erejéig 1899. évi november hó 28-án fogatott kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 827 koronára becsült kész ruhák, varrógép és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1899. évi V. II. 885/3. számú végzése folytán 800 korona tőkekövetelés ennek 1899. évi november hó 20. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{8}$ % váltódíj és eddig összesen 93 koronában biróilag mar megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakasan leendő eszközésére 1900. évi január hó 30. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is fogatossitattatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi január hó 8-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

A Korona utcában, szemben a városházzal két igen szép nagy-utcai szoba egy egy előszobával — esetleg kerttel és konyhával is — kiadó.

Bővebbet. Hartstein Mayer háztulajdonosnál, ugyanott.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai számorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

1467/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1897. évi 10191. P. számú végzése következtében Dr. Szántó Mirk ügyvéd által képviselt Gans S. A. hunfalvi lakos javára Dr. Fried Lajos s. a. ujhelyi lakos ellen 300 forint s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 22-én fogatott kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 722 forintba becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1893. évi V. II. 780/9. számú végzése folytán 152 forint 42 kr. hátrány tőkekövetelés erejéig S.-A. U helyben alperes lakasan leendő eszközésére 1900. évi január hó 29-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. évi december hó 30-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

102/kj. 1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Komlócska és Regécz-Háromhuta községek vadászati joga 1900. január hó 1. napjától kezdve 6 egymásután következő évre nyilvános árverésen bérbeadni fognak. — Az árverés a helyszínen az illető községi bírák házában és pedig Komlócskán 1900. évi január hó 29-én d. e. 10 órakor, Regécz-Háromhuta pedig 1900. évi január hó 30-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Az árverési feltételek az erdő-horvati körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kiküldési ár Komlócskánál 62 korona, Regécz-Háromhutanál 12 koronában állapittatik meg.

Erdő-Horvati, 1900. évi január hó 14-én.

Komássy Antal,
körjegyző.

Tk. 3425/1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Balázs Jánosé, Csiznár Katalin végrehajtást szenvedő elleni 30 frt 53/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbírósg) területén lévő Tokaj városában fekvő a tokaji 1206. sz. tkvben 718. hr. sz. 108. ó. i. al t foglalt ház, udvar, és kertből Balázs Jánosé szül. Csiznár Katalin nevében álló fele részére az árverést 367 ftban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 6. napján délelőtt 10 órakor ezen tkvi hatóság helyiségebe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 36 forint 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november hó 10. napján.

Plathy, kir. járásbíró.

Tk. 117/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Kopcsó Mihály és tsai végrehajtónak Kopcsó Mihály és Kopcsó János végrehajtást szenvedő elleni 200 forint, 17 frt, illetve 79 frt tőkekövetelések és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén fekvő a csákyói 31. sz. tkvben A. I. 2-15. sor 170, 209, 356, 379, 478, 543, 573, 633, 681, 792, 846, 888, 951, és 262. hr. számú ingatlanból a B 1. és B. 2. alatti Kopcsó Mihály kinek neje Perzsel Anna és Kopcsó János 2/3. jutalékaira az árverést 302 forintban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi márczius hó 15. napján délután 2 órakor a Csákyó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 30 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi január hó 9. napján.

Bálint, kir. albiró.

Hirdetmény.

Horb.-Csebine, Ladmóc és Izb.-Radvány község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényzikk 15. és 17. §§-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1900. évi július hó 14-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívannak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1900. évi július hó 14-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1900. évi július hó 14-ik napjáig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi decz. hó 26-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tk. 3259/899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Grozmann Józsefnek és társai végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 72 kr. tökéletesítés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő E.-horvati község határában fekvő az e.-horvati 501. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek nevével álló

1. 1964. hr. sz. ingatlanra 20 frt,
2. 2029. hr. sz. ingatlanra 4 frt,
3. 2049. hr. sz. ingatlanra 24 frt,
4. 2056. hr. sz. ingatlanra 68 frt,
5. 2059. hr. sz. ingatlanra 1 frt,
6. 2002. hr. sz. ingatlanra 17 frt,
7. az e.-horvati 516. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek nevével álló 1937. hr. számú ingatlan felülépitményére 160 forint,

8. az e.-horvati 525. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek nevével álló 1948. hr. számú ingatlan felülépitményére 160 frt,

9. az e.-horvati 527. sz. tjkvben 1950. hr. szám alatt foglalt ingatlanból fele részben a végrehajtást szenvedők nevével álló felülépitményre 1000 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi február hó 5-ik napján** d. e. 10 órákor E.-Horvati község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslési árának 10%-át vagyis 2 frtot, 40 krt, 2 frt 40 krt, 6 frt 80 kr, 10 krt és 1 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír- a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi október hó 25-én.

Plathy, kir. jbiró.

Tk. 3690/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemplén-vármegye nyilvános betegápolási alapja végrehajtónak Sajgó Dánielné és Zólyomi Károly végrehajtást szenvedő elleni 353 frt 50 kr. tökéletesítés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbíró területén lévő E.-Horvati község határában fekvő:

1. az e.-horvati 205. sz. tjkvben ugy Zólyomi Károly, mint a végrehajtáson kívül álló ö. v. Győri Károlyné Zólyomi Juliánna és Zólyomi Mária jutalekára az 1881. LX. t.-cz. 156 §-a alapján egészben és pedig, a) a 320. hrsz. ingatlanra 432 frt, b) a 157. hrsz. ingatlanra 31 frt, c) a 165. hrsz. ingatlanra 3 frt, d) a 182. hrsz. ingatlanra 3 frt e) az 545. hrsz. ingatlanra 20 frt, f) az 1107. hrsz. ingatlanra 44 frt, g) az 1594. hrsz. ingatlanra 42 frt, h) a 2166. hrsz. ingatlanra 10 frt, i) a 2316. hrsz. ingatlanra 20 frt.

2. Ugyancsak a jelzett törvényszakasz alapján az erdőhorvati 619. sz. tjkvben ugy id. Zólyomi András, valamint a végrehajtáson kívül álló Sajgó András és Zólyomi György nevével álló eg/sz a) 864. hrsz. ingatlanra 11 frt b) 1611. hrsz. ingatlanra 47 frt.

3. az erdőhorvati 845. sz. tjkvben ugy a Sajgó Dánielné, Zólyomi Helén, mint a végrehajtáson kívül álló Tóth Ferencné Sajgó Borbála nevével álló egész (591-592) hrsz. ingatlanra 181 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi február hó 26-ik napján** d. e. 10 órákor E.-Horvati község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 43 frt 20 krt, 3 frt 10 krt, 30 krt, 30 krt, 2 frt, 4 frt 40 krt, 4 frt 20 krt, 1 forintot, 2 forintot, 1 frt 10 krt, 4 frt 70 krt és 18 frt 10 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi december hó 2. napján.

Plathy, kir. járásbíró.

Tk. 7614/1899. szám

Hirdetmény.

Felső-Olsva község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-c. 15-18 és az 1889. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez ezből az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi január hó 29-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton, nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatósága Homonnán, 1899. évi december 22-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

A Grosz Vilmos-féle csődtömegeből megvett, cséplőkészletek, járgányok, rosták, ekék, lógereblyék, répa és szecskavágók s egyéb gazdasági gépek, míg a készlet tart, a gyári árnál tetemesen leszállított áron kaphatók

Kornstein Ignác,
vaskereskedésében, S.-A.-Ujbely.

112/tk. 1900. sz.

Hirdetmény.

Komaróc község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi törvényekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E ezből az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi február hó 19-én** fog kezdődni, s a tervezetek hitelesítésére **Bálint Lajos** kir. albiró és **Lovász Ferencz** telekvi átalakító kiküldetik.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat, jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívannak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket, igazoló okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-c. 15-18 és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Gálszéczen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi január hóban.

Bálint, kir. albiró.

1899. V. I. 164/2.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbíró 1899. évi december hó 17. kelt Sp. I. 205/3. számú végzése következtében g. Hadik Barkóczy Endre tavarnai lakos javára Lenman Ernő a.-hrabóczi lakos ellen 584 kor. 60 fill s jár. erejéig 1899. évi december hó 21-én kielg. végrehajtásilag lefoglalt és 1580 koronára becsült ingóságok, u. m. husz kerek ementáli sajt, két db. 16. kilenc db. sertés stb. 584 kor. 60 fill. tőke, 1899. évi december hó 14-től 5% kamat 54 kor. 18 fill. és még leendő költség kielegítésére, a varannói kir. járásbíró 1899. évi december hó 24-én kelt V. I. 164/2-99. sz. végzése folytán A.-Hrabócson alperes sajtgyári helyiségében illetve annak lakásán **1900. évi január hó 30. napján** d. e. 9 órákor bírói nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Varannón 1900. évi január hó 12. napján.

Sztankó László,
kir. jbir. végrehajtó.

Tk. 3517/899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak ifj. Fedor János és neje végrehajtást szenvedő elleni 183 forint 10 kr. tökéletesítés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő E.-Horvati községében fekvő és ifj. Fedor János és neje Tóth Borbála nevével álló az e.-horvati 96. sz. tjkvben foglalt következő ingatlanokra: 1. az 1298. hr. sz. rétre 32 frt, — 2. a 19 a. hr. sz. belsőrétre 8 frt, — 3. a 117-119. hr. sz. udvar és kertre 184 frt, — 4. a 197. hr. sz. kertre 36 frt, — 5. az 1297. hr. sz. rétre 55 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1900. évi február hó 7-ik napján** d. e. 10 órákor E.-Horvati község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 3 frt 20 krt, 80 krt, 18 frt 40 krt, 3 frt 60 krt és 5 forint 50 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november hó 21. napján.

Plathy, kir. jbiró.

HIRDETMÉNY.

A „sárospataki takarékpénztár részvénytársaság” évi rendes közgyűlése

folyó 1900. évi február hó 7-én délután 3 órakor fog Sárospatakon az intézet helyiségében megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet 1899. évi üzleti működéséről.
2. Az 1899. üzletévre vonatkozó zárszámadás és mérleg megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés.
3. Az alapszabályok értelmében esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.

Sárospatak, 1900. évi január hó 18-án.

A sárospataki takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

KORNSTEIN IGNÁCZ S.-A.-Ujhely.

Ajánlja

ajándéknak alkalmas

bronz- és disz üvegáru raktárát **leszállított árak mellett.**

Mindennemű **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repce, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradék.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cemené, kátrány- és asfalt, fedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket s lokomobilokat.** **Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.**

Köszén és kokszt eladás.

1648/1899. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Aulint bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószék 1899. évi V. II. 762, 836 és S. p. II. 833/1. számú végzése következtében Dr. Fuchs Mór, Dr. Schlichter Frigyes és Dr. Neuman Márton ügyvedek által képviselt Brust J. és fia, Posch Károly, Weiner és Grunbaum budapesti lakosok javára Dr. Szirmay István helybeli lakos ellen 569 kor. 56 fillér s jár. erejéig 1899. évi november hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás úján lefoglalt és 1042 koronára becsült hábituorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 1899. évi V. II. 762/4. számú végzése folytán 69 kor. 56 fillér tőkekövetelés, ennek esedékessé vált 5% kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 118 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközökre 1900. k évi február hó 5-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadják adatait.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosítottat fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi január hó 10. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

S.-Ujhelyben, a Csalogány-uteza és Csalogány-köz (sarokház) fekvő 446. ö. i. számú ház szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Filicsko János** háztulajdonossal.

Legfinomabb válogatott kávé.

Elsőrendű süveg és koczka

CZUKOR

Kristály koczka cukor

Nagysárosi és Szegi

MŰMALMI LISZTEK

Szepességi különlegességek

Suchard Chocolat és Cacao

Van Honten Cacao

Richter-féle horgony építő szekrények

csemege czukorkák,

mindennemű déli gyümölcsök,

valódi angol tea sütemények,

eredeti Chinai és Orosz teák,

BEL- ÉS KÜLFÖLDI RUMOK,

magyar és francia pezsgők,

Tiroli Rosmarin és Reinetten almák.

igen szép kiv. finom

H A Z A I A L M Á K,

mindennemű halak, sajtok, prágai fel-

vágottak, 2-szer hetenként friss Frank-

furti virtsli és szalvaladé nálam a

legjutányosabb árban kaphatók

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer, csemege, déli gyümölcs és ásványvíz kereskedésében

S.-A.-UJHELYBEN.

A következő farsang és téli idény alkalmából van szerencsém az igen tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy nálam csokrok, koszorúk a legkülönfélébb kiállításban a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Menyasszonyi csokrokra különös gondot fordítok, a legújabb alakban, fehér virágokból, mirtus és narancs füzésekkel

Egyszerű kivitelben 2-3-4-5-6 frt.

Diszesebb kivitelben 5-6-8-10-12 frt.

Kiváló diszes szalaggal 10-15-20-30 frt.

Nyoszolyó leányok részére, báli, utazó, eljegyzési és alkalmi csokrok 2-4-5-6-8 frt.

Diszes kivitelben 5-6-8-10-15 frt.

Mellcsokrok 50 kr., 80 kr., 1 frt, 1 frt 50 kr., 2-3-4 frt.

Legyezők 2-3-4-5-6 frt.

Élő preparált pálmák, melyeket az élőkötől alig lehet megkülömböztetni 1 frt 50 kr., 2-3-4-5-6-8 frtig, nagyság szerint.

Csomagolást saját árban számítom.

➡ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

Az igen tisztelt közönség megrendeléseit kéri kiváló tisztelettel

UHL MATH.
virágüzlete, Kassa fő-utca 81. sz.

HIRDETMÉNY.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank részvényesei

folyó 1900-ik évi február hó 11-én d. e. 10 órakor

S.-A.-Ujhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XXX-ik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

T á r g y a k:

1. A közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjának betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen részt venni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 31. szakasza értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. évi január hó 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

HOFMEISTER IGNÁCZ

KIS-KUN-HALMI szőlőbirtokos,

ajánlja a legtovábbi évi termésű, tisztán kezelt, saját termésű kitűnő borait a következő faj szőlőkből:

Kadarka pirhanyós fehér hektoliterenként	36 korona.
Magyarka fehér	40 korona.
Burgundi veres	40 korona.
Kövivinka fehér	44 korona.
Rizling fehér	50 korona.

A borok szállításához eladó kölesön hordót ad, a mely 3 hó alatt sérületlen állapotban bérmentve visszaküldendő.

A szállítás az áruk utánvételezése mellett történik.

Ugyancsak nála kapható nagyobb mennyiségű **3-szor permetezett és kénporozott sima bor** és **csemege szőlővessző.**

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kadákat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legszilidabb kivitelben s jutányos áron szállit és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődeje

KASSÁN.

MEGHIVAS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghivatnak
az 1900-ik évi február hó 4-én délután 2^{1/2} órákor
az intézet saját helyiségében tartandó

XXVII. évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
  2. A felügyelőség évi jelentése.
  3. Az 1899-iki mérleg és osztalék feletti határozat.
  4. Három sorrendszerint kilépő és egy új igazg. tag választása.
  5. Három rendes és két pót felügyelő bizottsági tag választása.
- Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.
- A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára: 46. szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. január hó 4-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör” emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabású butorraktárral** megnagyobbítottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **gyötrő bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körut 17 szám.

Eladó bikák.

Méltóságos **Gróf Hadik Barkóczy Endre** ur orsz. törzskönyvezett és rendszeresen tuberculinozott televér simenthali tenyészetében 5 drb. 2 és 1^{1/2} éves tuberculin ojtásra nem reagált bika van eladásra föllállitva. — Bővebb felvilágosítást ad az **urad. tiszttartóság Tavarnán** (Zemplén megyében.)

Országos

Zarándoklatok Rómába

az 1900. jubiláris évben.

Rendezik

a magas **Clerus főnhatósága** alatt

a magy. kir. államasutak városi menetjegy-irodája és Propper N. János ker. akad. igazgató „Keleti Utazási Vállalata” (Budapest, IV., Mária Valéria-utca Hungária szálló.)

Az első zarándokutazás indulása

1900. február hóban.

a melyre előjegyzések már most elfogadtnak. Részletes felvilágosítással és tervezettel a központi iroda szívesen szolgál.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . 3 „

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltörben minden garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.
Azonfelül bélyeg 60 fill.

Petítnél nagyobb, avagy diszkrétivel, vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyszög centim. után 6 fill. számítottak.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Csabacsüdi Dókus József.

1819–1900.

„vezér” vármegyében vezető szerepre hivatott egy nagy uri családnak s vele együtt, a rokonézés szerint, egész Zemplén-vármegyének mély gyásza van.

Mert hogy a ki lehullott, annak a nagy uri családnak feje-koronája: az Zemplén-vármegyének is koronája, feje-ékessége vala.

Megszűnt dobogni egy valóban nemes magyar szív: az „öreg Dókus” meghalt!

Mint futótűz áradata terjedt házról-házra a hiób-hír f. hó 21-én este és mindenütt, fent mint lent, általános, mély, igaz részvétet keltett; mert az „öreg Dókus”-t ösmerte, szerette, tisztelte gazdag, szegény egyaránt és mindenik szívéből meg is siratta.

Az „öreg Dókus” . . .

Ez a két szónyi szálló-ige a „Sátor” alján lakók ajkáról ékesen szóló egy egész beszéd. Ragyogóan van kifejezve abban egy pátriarkális, ritka nemes jellem — és fényesen ki van fejezve abban a közbesülés — ugyszintén ki van fejezve az a kettő együtt s mint drágakő a gyűrű aranyában: egymással szoros kapcsolatban.

Az „öreg Dókus” . . .

Igy nevezte tisztelettel, becsüléssel, szeretettel az egész város, az egész vármegye, a közönség nagyja és apraja — az „öreg” szót régi szép magyaros értelemben alkalmazva emberére; hogy t. i. mint toronyban az öreg harang kiválik a harangok közül szavára hallgatva: tekintélyre nézve kivált ő is a hozzá hasonló halandók közül.

De kivált ő még tisztos korára nézve is; mert annak a *nyolc* X-nek rogyasztó súlyát könnyeden, mondhatni csak az aggság hamvával hordozta homlokán.

Azt tartja a közmondás, hogy a kit az isten szeret, hosszú, boldog élettel áldja meg.

No hát a mi néhai való „jó főispán”-unk mint életében szép példája volt annak a közmondásnak, az lesz és marad halálában is; mert jóságának híre, neve, dicsérete túl éli őt magát s nem tűnik el vele néma koporsóba. Nemes lelke elszállt az örök üdvösség honába, de neve az „öreg Dókus” itt marad glóriának családja és a tisztelők számára.

Hanem azért nagyon hiányozni fog nekünk az a nemes ivezetű, hófehér, a diszes mult tisztességétől ragyogó Elizeus-fej, melyet oly jól esett látnunk „zöld” asztalaink mellett, mint milyen jól eső pázsitos mezőkről nézünk a télszinbe öltözött *Viharlat* pilisét.

Időbe, szomorúságba kerül megszokni elmaradását az ősi termekből, hol hiven résztvett tanácskozásainkban, örömkben, bűnkben; közöttünk volt, velünk fáradt, velünk munkált még azután is folyvást, hogy 1882-ben, hét éves főispánsága után, mellén a jeles *Lipót-rend*-del, homlokán nem hervadó borostyánnal nyugalomba vonult.

Valóban az „öreg Dókus”-t szépen jellemzi az, hogy valamint ő maga nem változott meg, mikor kezéből a hatalom szeptemát kiadta, épp úgy nem változott meg vele szemben nyugalomba vonulása után a közvélemény sem.

És most, hogy rozoga sajkája az élet zajgó tengeréről a béke csendes révpartjához elevezett, sem változott meg iránta a közvélemény. Épp az az osztatlan, épp az a főlemelő előismerés nyilatkozott meg *neve* iránt, a mi környezte és körülvette őt magát szép hosszú életében.

Kétszer sirattuk meg: azon a napon, mikor végképp nyugalomba vonult és az ő utolsó napján, mikor örök nyugalma helyére távozott.

Eltávozása az „örök keletbe” alkalmat ad nekünk, hogy rövid bucsutekiutet vessünk az ő nemes, férfias munkával telt közhasznú életére, szintugy klasszikus szép jellemére.

Kezdetben 1871-től mint alispán, utóbb 1875—1882. mint főispán *tizenegy* teljes év folyamán kormányozta a Drugethek vármegyéjét. Az alkotmányos közélet legnehezebb éveiben, az ú. n. „fylfoot” misztikus jegyében született nemzeti liberális közgondolkodás magyar földön, magyar ég alatt történendő megerősödésének izgatón nehéz éveiben. Épp akkor, midőn a „Deák-párt” és az ugynevezett „balközép” fuziója megteremtette a ma már ország-szerte hatalmas szabadelvű pártot, mely nem is két, de négy láb sebességével nyargalva hódította meg az alkotmányos többséget hazánk közkormányzata és konszolidálása számára. Heves ütközései voltak akkor a pártpolitikai „kosfejek”-nek székházunk ősi nagytermében! Heves volt

még az érdeklődés is, nem csak ott bent, hanem kint a társadalom életében is. A szerteszt ágazó pártpolitikai és társadalmi törekvéseknek csak egy összehúzó ereje volt: az önzetlen hazafiúi érzés. A ki szirt-magas és szikla-erős abban az érzésben: csak az volt képes kitartani a párt-politikai és társadalmi hullámverések közt, hogy azután nyugodt irányt szabjon, biztos révpartot tűzzön ki a Szcillák és Káribdisek között a vármegyei önkormányzat recsegő-ropogó hajójának. És kellett, hogy a kormányosnak ne csak a karja, de a szíve is, feje is elég erős legyen . . .

Azokról a nehéz időkről az újabb nemzedék aligséges alig tud már valamit. De azt tudnia kell, azt felejtene nem szabad, hogy azokban a nehéz időkben, mikor *egész ember* kellett a gátra, épp *Dókus József* volt a „vezér-vármegye” főispánja, ki a szebb és jobb jövő hajnalának derengése alatt a zempléni közélet hánytvetett hajóját zátonyra dobni nem engedte, sőt minden legcsekélyebb hiba és baj nélkül mindig előbbre meg előbbre vezette a szabadelvűségnek még akkor utaltalan vizein.

Mint vármegyénk főispánja, nemcsak hogy a vármegye „első” tisztviselőjének vallotta magát, hanem, mint *olyan*, ő maga volt a megtestesült köteleltség-tudás, — a mit aztán minden tisztviselőjétől föltétlenül meg is követelt, a mint hogy meg is követelhetett az egész vonalon. Azonkívül gondolkodásának nemesége mellett nyájas bánásmód az emberekkel egészítette ki egyéniségének nemességét. Élt munkálkodva közöttünk, hogy példát adjon szorgalmával. Küzdött velünk, hogy példát adjon kitartásával. Közszerelésre hivatott életének minden cselekedetét, jó szívének minden indulatát a köznek áldozta!

Nem e röpke nekrológnak feladata, hogy a most már néhai *Dókus József* érdemeit taglalgassa és felmutogassa különkülön. Erről gondoskodik majd az arra hivatott és az ő emléke iránt hálás közönség, a ki majd méltóan is, illően is megörökített azokat a vármegye Évkönyveiben, a hol az a történeti igazság: hogy kiváló hazafi, népszerű főispán volt, és ezt nehéz időkben igazolta jellemével, tetteivel, azért e nagy vármegyének mindenik jó, mindenik hű fia, szívéből megsiratta, lelkéből meggyászolta az ő halálát — mon-

dom ez a történeti igazság mondat nélkül ott nem maradhat; mert e vármegye közszellemének, közéletbeli megnyilatkozásának irányzata a *Dókus József* főispán-sága alatt, a Péchy és Andrássy „comes“-ek sorozatában és a multak hagyományos szelleméhez méltóan, szüntelenül emelkedő volt. De magáról az egyénről sem mondhat mást a vármegye Évkönyveinek írója, mint mi mondottunk; mert *Dókus József* kortársai között és fölött nemcsak az elme és szív sok kiváló tulajdonságával, de legfőképp lángoló hazaszeretettel tűnt ki.

Mikor tizenhét éves volt — akkor 63 éves volt — főispáni állásától felmentését kérve és nyerve az öt hónos szerető családjához, felesége és gyermekei körébe, kikkel szíve össze volt forrva, visszatért: úgy tekintettünk reá, mint a kinek munkásságától még sok jót várhat, habár csak szűkebb körbe kiáradó eredménynyel is, a közélet.

Ugy történt.

Erre az időre esik vagyoni és gazdasági rendbe szedése a s.-a.-új helyi ev. ref. nemesség egyháznak, melynek világi főgondnoka volt — és üzleti felvirágoztatása a s.-a.-új helyi takarékpénztárnak, melynek igazgatósági elnöke lett; amott is, emitt is a hit- és ügyfelek iránta feltétlen bizalommal viseltettek, amiben nemcsak hogy nem csalatkoztak, de soha és még csak egy szempillantásig sem kételkedtek.

Hanem aztán egyszerre, váratlanul, hogy úgy mondjuk, böszült érzéssel megrendítőt csapást mért reá sors. Ezelőtt három hónappal mult három éve, hogy áldott jólelkű feleségét, ki a szó legnemesebb értelmében vett feleség volt, örökre elvesztette. Ezt a csapást, melynek súlyát soha sem bírta kiheverni, élete fogytáig érezte, sinyllette. Az elvesztett „gyámkezet“ nem tudta többé helyettesíteni senki és semmi — sem gyermekeinek mérhetetlen nagy szeretete, sem barátainak kifogyhatatlan gyöngédsége. Azóta: hitté vált szívében, hogy a szebb és jobb lét a siron túl van. Azóta nem mult el nap, hogy képzeletben folyvást, a valóságban gyakorta ne arra a kedves sirra szegezte volna tekintetét.

Életének egyre ridegebbé vált magánya immár párossá vált. Lelkeik az örök világosság hajnalában, porlandó részeik a békitő sir éjjelében egymással találkoztak...

Atmenetét napokig késleltették gyermekei, unokái, kiket haldokló ágya körül hiány nélkül, rendre megáldhatott.

Frissen hantolt sirján virágokat fakaszt majd a kora tavasz, de a melyeket leforráz a kései ősz fagyos lehellete.

De vannak s lesznek virágai, a melyek nem hervadoznak el soha: az emlékezés virágai.

Viraszt felette a hű emlékezet.

Sziveikbe zárják szűkebb körü családján kívül az ő nagy családja: város és vármegye, mindenki, a ki szívből megsiratta, a ki tegnap sirba tett koporsóját könyeivel megszentelte.

Tovább nem folytatom...

A közrészvét, mely minden irányban oly impozánsul nyilvánult és nyilvánul a gyászoló család iránt, minden szónál ékebben hirdeti, hogy ki volt *Dókus József*?

Szép példa arra, hogy „az őszbe borult fő a becsület koronája.“

Fény nevére!

Áldás emlékére!

— 6.

Emlékezés Dókus Józsefről.

A magyar alkotmányok, a vármegyei életnek, vármegyéneknek nagy halottja van: *Dókus József*, a ki, habár a viszonyok és pártalakások változtatásával politikai pártállását néha változtatni látszott, de csak is látszott; mert mindenkor főleg magyar volt, az ősi magyar alkotmányok mindenkor híve volt, s a régi vármegyei életnek nemcsak alapos ismerője, de a gyakorlatban is nevezetes szerepet betöltött tényezője volt.

E téren első fellépése azon időre esvén, a mikor körülményeim engem vármegyémről távol tartottak — közpályájának első éveiből csak annyit tudok felemlíteni, hogy 1849. április havában mint vármegyei jegyző (nyilván I-ső aljegyző) ifj. Nyomárkay József tisztársával együtt a vármegye háza erkélyéről olvasá fel a népnek a függetlenségi nyilatkozatot.

A fegyver-letétel után az első ideiglenes tisztikarban a terebesi járás főszolgabírája volt, s a hol lehetett — az akkori hatalom előtt kompromittált hazafiak és üldözött honvédek javára használta fel tevékenységét. Magam is — mint volt honvéd-tiszt — a volt honvédeket sorozó bizottság előtt Terebesen jelenvén meg: akkori menekülésemet a besoroztatástól részben *Andrássy Károly* gróf özvegyének — a későbbi külügyminister anyjának — részben *Dókus József* főszolgabírónak tulajdonítom.

Későbbben észrevevén, hogy a hatalomnak eszé ágában sincs a magyar alkotmányt helyreállítani, sőt inkább Magyarországnak és a magyar nemzetnek, mint ilyennek eltöröltetésére tör: a közpályáról visszavonulva, gazdálkodásának, kiváltképen szőlőművelésnek, kitűnő borai természetének szentelvé tevékenységét.

Az 1860/61-iki rövid alkotmányos élet alatt a megyei törvényszék vezetője volt. Akkor még a törvénykezés is a vármegye kezében levén, 1860. dec. hóban a törvényszék is választás útján alakított meg; rendszerinti elnökei az alispánok voltak, de ezek többnyire közigazgatási dolgokkal levén elfoglalva, az elnökséget szinte állandóan *Dókus József* látta el.

Nem tartom érdektelennek elmondani, miként szoktatta pontosságához a többi ülnököket. Az első teljes ülésben abban állapodtak meg, hogy mindennap legyen egy három óráig tartó ülés.

— Tehát — mondá az elnök — holnap d. 9 órakor összeülünk és 12 ig tartunk ülést.

Amde másnap 10 óra lett, mire az ülnök urak bejöttek. *Dókus* elnök szó nélkül üle az elnöki székre s 1 órakor mondá:

— Három órát ültünk, berekesztém az ülést. Holnap d. e. 10 órára kérem pontos megjelenséket.

De másnap ismét oly lassan gyülekeztek, hogy csak jóval 10 óra után lehetett az ülést megkezdeni. Az ülés végén mondá:

— Tehát, uraim, holnap d. e. 11 órakor kezdjük az ülést és tartjuk 2 óráig.

De már erre nem akartak az urak ráállani, a mire aztán készeknek nyilatkoztak inkább pontban 9-kor megjelenni s azontul meg is tették.

Ezen hivatalát 1861. évi november haváig viselte, a mikor is a *Schmerling*-féle provizorium behozatalának alkalmával felfüggesztetvén az alkotmány — vármegyénk egész tisztikara — *Andrássy Manó* gróf akkori főispánjával együtt a piarista „refectorium“-ban tartott emlékezetes közgyűlésen (mert a vármegye házat a csendőrök tarták megszállva) lemondott.)*

Dókus József ekkor ismét a magán életbe vonult vissza.

Midőn a provizorium alatt *Lehoczky László* főispán a Curiához vitetvén, helyére *Sztáray Viktor* gróf nevezetett ki főispánná: felülről nyíltan bevallották, hogy *Lehoczky László* nem volt képes 1861-ben a nem választandó, de ki nevezendő tisztikarba elég olyan egyént összehozni, a kik a kiválmaknak megfelelnek. Az új főispán tehát meg volt bízva és felhatalmazva arra, hogy belátása szerint némelyeket elbocsásson s helyeiket másokkal töltsse be. Ezt „epuratio“-nak nevezték.

Sztáray nagyon ostromolta *Dókus*ot, hogy vállalja el az első alispánságot, a ki, midőn már igen megunt a rábeszélést, azt mondá, hogy elvállalja, ha *Matolai Etel* a másodalispánságot fogadja el. Természetesen tudta, hogy én nem fogadom el.

A kiegyezés után *Komáromi József* és alulirt választatván meg alispánokul, *Dókus* ekkor politikai pártállásánál fogva a balközép-hez tartozott, sőt az ellenzék egyik elnöke volt és csak mint a kórházi választmány elnöke szerepelt a vármegyén, miglen *Komáromi József* kincstári jószág-igazgatóvá (prefektussá) nevezetvén ki *Sóvárra*: helyére „első“ alis-

*) Ennek az alkotmányjogi fontos aktusnak részletes leírása olvasható az »Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez« c. havl folyóiratunk IV. évf. 24. és 159. lapjain. Szerk.

pánna egyhangulag *Dókus József* választatott meg.

1875-ben *Vécsy Sándor* báró a képviselő-házi, ugynevezett „fuzió“ alkalmával *Tisza Kálmán* belügyminister rendelkezésére boesajtván állását: helyére máj. 10-én *Dókus József* nevezetett ki főispánna s e méltóságot 1882. évig viselte, a mikor is lemondása folytán helyére mostani főispánunk nevezetett ki.

Mindezen említett állásában mint kizárólag képzett és kötelesség érző egyén, dolgát komolyan vette, állását a legtisztább kézzel és pártatlanul, kiváló képzettséggel és szorgalommal tölté be.

Végül engedjék meg tisztelt olvasóink ez alkalmat felhasználnom annak nyilvánítására, hogy viszonyom vele, mint főispánnal, a lehető legkellemesebb volt.

Matolai Etel.

Dókus József főispáni székfoglaló beszéde.

— Elmondotta 1875. máj. 19 én. —

Tekintetes megyei bizottsági Közgyűlés!

Tisztelt Uraim!

Ő császári és apostoli kir. Felsége által Zemplén-megye főispánjává legkegyelmesebben kinevezetvén, alattvalói tartozó hűségem és hazafiai érzelmeim egyaránt parancsolták egész készséggel és odaadással vállalkoznom azon nehéz kötelem teljesítésére, miket urunk-királyunk kegyelme és a kormány kitüntető bizalma ruházott reám.

Nem eröm és tehetségem tulbecsülése indított ez elhatározásra; sőt ha visszapillantok e megye főispánjainak fényes névsorára, csüggednem kellene mélyen érzett egyéni parányiságom miatt.

De másrésről mélyen érzem azt is, hogy vétenék az ország érdekei ellen, ha a jelen komoly percben, midőn hazánk állapota mindenkit erélyes cselekvésre int, szerénykedve tagadnám meg jó akaratu közreműködésemet és tétlenül akarnám szemlélni az események fejleményeit.

E mellett azon remény is lelkesít, hogy Önök, t. uraim, ugyszintén kedves tisztársaim, kikkel együtt töltém az ifjuság és a férfikor legszebb napjait, kikhez a tisztelet és szeretet legkedvesebb emlékei csatolnak, nem fogják megvonni tőlem nagybecsű támogatásukat most, midőn csak címem s hatásköröm lett más, de céljaink közössége s önök iránti tiszteletem és őszinte ragaszkodásom legkevésbé sem változott.

Nem akarom a tisztelt Közgyűlést fárasztani az ország jelen helyzetének fejtegetésével.

A sebek érintése nélkül is mindnyájan érezzük azoknak fájdalmas sajnását és az egész nemzet osztatlan közvéleménye hangoztatja, hogy bajainkon segíteni és pedig haladéktalanul kell segíteni.

Az 1867. évi átalakulás nagyszerűsége a hideg számítását némileg háttérbe szoritotta.

A vérmes remény tul emelkedett a nemzet erejének természetszerű határain s a kezdet varázshatásu vívmányai között a részletek nehézségei, a mostoha fordulatok esélyei kellőképp mérlegelve nem lettek.

Nem egyesek, nem osztályok tévedése volt ez uraim! Tévedtünk és csalódtunk mindnyájan és a véletlen is inkább sujtólag, mint kedvezve nyult számításainkba.

Azért ne vádoljunk és mentekezzünk! Mindkettő csak meddő elmélet lenne, de nem orvoslás, az országnak pedig nem izgalmas eszmecserékre, hanem tettek, hű fiainak őszinte közreműködésére van szüksége.

E meggyőződés indította a két nagy országgyűlési pártot is, hogy felhagyva a közjogi téren folytatott csatározásokkal, az eddig különvált szellemi erőket, állami és nemzeti létünk érdekében közös cselekvésre egyesítse.

A nemzet nagy többsége rokonszenves magatartással üdvözli e csatlakozást. Bizalommal sorakozik a kormány körül, mely a haza érdekét, a munkát és takarékossgot írta zászlajára, s ezt tettekre kész erős karral lobogtatja.

Ámde a jelszavak csak úgy fognak átmehetni az életbe, az elhítt mag csak akkor gyümölcsözhet, ha kész termő talajra, ha gondos ápoló kezekre talál.

A megyék buzgó támogatása nélkül a legtevékenyebb, legerélyesebb kormány sem valósíthatná meg honmentő célzait.

A népképviselőt lezorítá ugyan a megyét a törvényhozási befolyás ősi magaslatáról; az önkormányzatot sok tekintetben a központosítás rendszere váltotta fel; de azért a megyének a parlamentáris alkotmány keretében is nagy és jelentékeny szereplés jutott.

A megye ma is igen nevezetes, sőt némiképp egyedüli tényezője a törvény végrehajtásának. A közbiztosság, az igazgatás legtöbb ágazata, s azzal a nemzet hitele, jóléte és fejlődése most is nagy részben a megyék kezeibe van fektetve, s a felelős kormány annyira utalva van a megyék összhangzó közreműködésére, hogy valamint a vérkeringés szünetelése halált hoz a szerves életnek, úgy az igazgatás egész gépezetének fenn kellene akadnia, ha megyei alkatrészei ellentétes irányokban mozognának.

Es valóban, ha a kormány nélkülözni lenne kénytelen a megyék erélyes támogatását, vagy ha a helyett bénító ellenzéssel kellene találkoznia, akkor megszűnének a felelősség gyakorlati lehetősége és nemcsak a parlamentáris rendszert, de azzal együtt állami és nemzeti létünket is alapjaiban látnók megingatva.

Nem magam részére tehát s nem is az általam képviselt kormány nevében, de az alkotmányos szabadság és a haladás érdekében kérem ki nélkülözhetetlen segítségüket, baráti közreműködésüket.

Engedjék hinnem uraim, hogy e kéres visszhangra talál hazafiui kebleikben.

Zemplén-vármegye, mely nemzedékről-nemzedékre növényháza vala a legkitünőbb szellemű erőknek; mely méltán büszke lehet nagy hírű fiaira s mindig első sorban állott, ha az alkotmány, vagy a szabadság védelme szólította sikra: most midőn a gondviselés ismét kezeinkbe adta hazánk sorsát, midőn a tétlenség jövőnköt kockáztathatná, csak az erélyes eslekvés mezején foglalhat dicső multjához méltó helyet.

Mi csekély személyemet illeti, biztosíthatom a tisztelt közgyűlést, hogy a reám bízott hatalmat a törvény és alkotmány szellemében részrehajlás nélkül fogom gyakorolni.

Erről multam kezeskedhetik önöknek, mely leplezetlenül fekszik előttük.

Éber öre akarok lenni a rendnek szintegy, mint az egyéni szabadságnak, s tisztémhez képest szükség esetén követelni fogom, hogy a megyei igazgatás körében mindenki lankadást nem ismerő buzgalommal s lélekismeretesen teljesítse elvállalt kötelemét.

E mellett oda leend irányozva legfőbb törekvésem, hogy azt a boldogító bizalmat, melylyel Zemplénmegye közönsége megajándékozott, mely legszebb jutalma vala eddigi működéseimnek, ezentul is megtarthassam és öregbithessem.

Es ezzel, uraim, ajánlom magamat kegyeikbe, szives vonzalmukba, s nagybecsű barátságukba!

A főjegyző üdvözlő beszéde.

Elmondotta: 1875. máj. 19-én.

... A köztetszéssel és megelégedéssel fogadott beköszöntő szavak után — mondja méltóságos komolysággal az 1875-iki beigtatási Közgyűlésről szóló jegyzőkönyv — rendszerinti főjegyzőnk*) a megye bizottsága nevében következőképp üdvözlé a főispánt:

Méltóságos főispán Úr!

Mélyen tisztelt megyei közönség!

Valahányszor alkalmam nyílik, az önkormányzat ez őshajlékában kötelességszerűleg szót emelni, mindannyiszor a mult magasztos képe vonul el képzeletem előtt.

Én nem tartozom ugyan a multak dicsőítői közé, mert azok nagyszabásu vonásai ha másként nem, a távolság által mindinkább elmosódnai kezdenek; de hive vagyok mégis azon tannak, hogy egy nemzet életre való fejlődéssel csak akkor bírhat, ha intézményei közül azok, melyek a kor követelményeivel ellentétben nem állanak, ereklyeként őriztetnek s adatnak által az utókornak.

A világ nagy fejleményeinek vezérferfiái, kiknek zászlaján a szabadság eszméje fennen lobog, az emberiség haladásának legjelentékenyebb rugójául hirdetik az önkormányzatnak meghonosultát, s ha e tan hivei a szabad nemzetek hazájában mindenütt tért foglalnak, oly nemzet, melyre az apák oly szent örökséget hagyományoztak, bünös hálátlanságot követne el, ha annak foszlányait is vallásos pietással nem igyekeznék megőrizni.

Én feltétlen hive vagyok a megyei önkormányzatnak és tiszteletem tárgyai közé sorolom a megyével szorosban egybeforrott főispáni méltóságot, melynek képviselőjéül az e mai napon (t. i. 1875. máj. 19. Szerk.) felavatott főispán Dókus József öméltóságát, megyénk volt alispánját van szerenesém tisztelni, s nekem jutott az örvendetes feladat őt ezen minőségében a megye nevében őszinte örömmel s tisztelettel üdvözölhetni.

Méltóságos főispán ur!

Egy önértetes férfiúnak, ki kötelességét a közélet terén hiven és becsületesen teljesíté, nem a szővirágok halmaza, de a nemes öntudat, az őszinte rokonszenves érzélem, az elismerés meleg szavaiból készül ama koszoru, melyre a közvélemény osztatlan tisztelete, s bizalma füzte a legékebb virágokat.

Midőn ez alkalommal, mint a közvélemény tolmácsa állok itt és a megye nevében őszinte forró üdvözléssel nyilvánítok, teszem azt különösen azért is, mert Méltóságodba, ki a megyei önkormányzat emlőin nevedett, azon bizalmunkat helyezük, hogy mint vármegyének leghatalmasabb öre, öre leend egyszersmint az önkormányzathoz való ragaszkodás megszilárdulásának, öre leend az igazságosságnak, méltányosságnak és becsületeségnek s törhetetlen buzgalommal közreműködend a közjó minden irányban való előmozdításánál.

E jelszavakat kívánjuk tündökölve látni a mai napon Méltóságod kezeibe helyezett zászló élén, s mindannyian szivesen sorakozunk a zászló körül, kívánván, hogy a fényes, de nehéz pályán, melyet Ő esászári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebb urunk akaratóból Méltóságod ma teljes öntudattal elfoglalni méltóztatott, az Ég mindenható kegyelme sok számos évekig erőben és egészségben tartsa meg,

A főispáni beigtatás alkalmából.

... Siető kézzel végig lapoztuk a Dókus József főispánna történet beigtatásáról szóló és az 1875. máj. 19-én tartott Közgyűlésről szóló terjedelmes jegyzőkönyvet.

Minden egyes pontjából, ugyszólván mondatából a jegyzőkönyvnek kiérzik a bensőséges öröm, kiárad az osztatlan szeretet melege.

Es eltűnődünk, hogy a 170 bizottsági

*) T. i. Wiczmányi Ödön.

Szerk.

tag közül, kik jelen voltak akkor, ma már az élők között, tudtunkkal, csak ezek vannak jelen:

Ambrózy Nándor, Andrassy Aladár gf, Argalács Márk, Bajusz József, Barna Bertalan, Bogyay Zsigmond, Boronkay György, Czibur András, Cseley Antal, Desseffy Sándor, Dienes István, Fejes István, Fischer Gusztáv br., Hunyor Sándor, Izsépy Miklós, Kellner József, Kulin Ödön, Kun Frigyes, Lengyel Endre dr., Löcherer Andor, Malonyay Ferenc, Matolai Etele, Meczner Gyula, Nemthy József, Potoczky Dezső, Puza Sándor, Reichard Mór, Rieder Engelbert, Schön Vilmos, Schwartz Bernát, Szabó Zsigmond, Szeghy Gyula, Szenczy László, Szepessy Ede, Szerviczky Ödön, Szirmay Pál, Szmreecányi János, Szücs Gyula, Teich Zsigmond, Vladár Emil, Vladár Ervin, Widder Ignác és Zombori Gedő.

Még sokáig éljenek!

A 170-ből megmardt 43. Mintegy 25%.

A hiányzó 75% a halálnak időközi aratása!

A békitő sir enyhe pihentesse poraikat!

De 25 évvel ezelőtt, mikor mind a 170 jelen volt — a vármegyének „disze, virága” — közlekedéssel igtatta jegyzőkönyvbe, hogy:

... bár mély sajnálattal vette tudomásul érdemdu alispánjának, Dókus Józsefnek hivatalos állásáról való leköszönését, mert ezáltal páratlan szorgalmú, erélyes és tehetséges első tisztviselőjét veszté el, mindamelltt e megye főispáni méltóságára történt előléptetése felett érzett örömeinek és megelégedésének jegyzőkönyvileg ad kifejezést...

Főispánsága a vármegye közönsége iránt huszonöt éven át, több rendbeli hivatali állásokban tanusított hü, odaadó és önzetlen szolgálatainak volt jutalma. Azért a 25 éven át szakadatlanul tanusított „boldogító” bizalomért mondott őszinte szives köszönetet a vármegye főispánjává kinevezett Dókus József, volt első alispán, a nemes vármegye közönsége előtt, midőn főispáni székfoglaló beszédének elmondásához kezdvén, a vármegyének reá bízott hivatalos arany pecsétnyomóját a Bizottság kezeibe letette.

Főispáni székfoglaló, klasszikus szép beszédéből, melyet keresetlen egyszerűség jellemz, s melyet fentebb épp azért egész terjedelemben közöltünk, itt csak ezt az egy mondatot, melyet főispánságának egész idejére jelmondatul alkalmazott, idézzük még:

... csak cimem és hatásköröm lett más; de céljaink közönsége és önök iránt érzett tiszteletem, mint őszinte ragaszkodásom is, legkevésbé sem változott...

Es hogy igaz tisztelet, őszinte ragaszkodás dolgában jelmondatához is, vármegyéjéhez is hü volt mind halálíg; bizonyásgúl hívjuk az élöket, klasszikus bizonyásgúl pedig annak a negyvenhárom élönek immár huszonöt évről szóló tanuságát...

A temetés.

A megboldogultnak végtisztessége tegnap délután 2 órakor ment végbe a gyászoló közönség óriási részvéte mellett. Egy-egy gyászos eseténél a részvét hosszú évtizedek óta nem nyilatkozott meg oly impozáns módon, mint ezen a temetésen mondhatni, hogy egész Ujhely gyáspompájá mellett. Az ősi kuria tágas udvara szük volt, hogy befogadja a város minden rendű és rangu intelligens elemeit, közöttük sokakat a vármegye és távolabb vidék sok részéből, a kik szintén megjelentek, hogy részt vegyenek a végső tisztességtételen. Ott láttuk a s.-pataki ev. ref. főiskola, ugyszinlén a s.-pataki m. kir. áll. tanítóképző tanárküldöttségeit az intézeti igazgatóság vezetése mellett. S a kik az udvarból kint szorultak, a város apraja és nagyja, a gyászos ház előtt és a Korona-utca hosszában pár ezernyi sokaságban találtak helyet, hogy szintén részesei legyenek egy „igaz ember” temetésének.

A jelen voltakat ezuttal névszerint külön felsorolni lehetetlen, de felesleges is, mert elég annyit mondanunk, hogy a ki Ujhelyben s környékén számot tesz, mind ott volt.

Mindazon által megemlítjük, hogy a vár-

megyei tisztkart *Molnár István* főispán *Matolai Etele* alispánnal, a törvényszék tagjait *Fornszek Béla* elnök, a város képviselő-testületét és tanácsát *Székely Elek* polgármester, a kir. ügyészséget *Hlavathy József* kir. főügyési helyettes vezették s a többi állami és magánhivatalok, valamint egyesületek és intézetek feljebbvalóikkal és igazgatóikkal vettek részt a temetésen. A honvédség tisztkara teljes számban *Czibur László* őrnagygyal jelent meg. A gyászoló rokonság között láttuk továbbá *Bernáth Géza* igazságügyi államtitkár és *Bernáth Elemér* a debreczeni kir. tábla elnökét is.

Az udvar közepén volt felállítva a magas ravatal, a melyen egy üveg fedeles belső és aranyos acélkék színű nehéz külső érekepor-sóban nyugodott a drága tetem.

A koporsón, csak a család tagjainak élővirágból font széles selyem szalagos gyönyörű koszorui voltak elhelyezve, míg a többi koszoru környös körül a ravatal feketegyász drapériáját takarta, s olybá tüntette fel, mintha a koporsó virágágyon nyugodnék. A koporsónál lábtul fekete párnán az elhunyt Lipót-rendje és jubileomi érme volt kitéve, két oldalt pedig kivont kardos vármegyei huszárok állottak diszorséget.

A gyászos szertartás valamivel 2 óra után vette kezdetét, a városi dalos kör *Oh! folyjon a köny! kezdetű* megható gyászos énekével.

Ennek elhangzása után *Fejes István* ev. ref. esp.-lelkész mondott fenkölt szellemű gyászbeszédet.

A beszéd és ima után a dalosok ismét énekeltek azután a család férfitagjai a *Kegyelet*-nek a kapu előtt álló üveges gyászkoecijára emelték kedves halottukat. A koszorukat a gyászkoecit megelőző külön kocsira emelték.

Azután megindult a menet. Közvetlenül a koporsó után a család férfi és női tagjai, a rokonság, mindnyájan gyalog haladtak. Mögöttük és előttük az uri hölgy- és férfiközönség s a népek óriási sokasága, úgy hogy szinte vég nélküli vonalban feketéllett az utca a halottas háztól a temetőig.

A drága koporsónak a temető főbejáratánál, elhunyt szerettei és ősei mellett, ásták meg az ideiglenes sirt.

És a mint *Fejes István* elmondta e helyütt könyörgését és imáját, a koporsót a sirba tették a koszorúkkal együtt. Mikor a sirt hantolni kezdték: ki az emlékezés rögét dobta a sirba, ki meg a koszoruból tépett virágot, vagy örökzöldet, hogy eltegye magának emlék gyanánt.

Azután a temetőt a fájdalom sulyától megtört családtagokkal elhagytuk, megilletődött szívünk ama sóhajával: *Aldás emlékére!*

Koszoruk.

A koporsót és ravatalt borító koszoruk szalagjain a következő feliratokat olvastuk:

„A legjobb atyának — Gyula és Sophie. — „Forrón szeretett atyáknak — Ilona, Ernő. — „Felejtethetlen atyjuknak — Anna, László. — „Felejtethetlen jó nagyatyáknak — Sarolta, Aladár. — „A legjobb nagyapának — Béla. — „Szépapának — Gyula. — „Szeretett Józsi bácsinak — Miska és Rózsa (Dókus). — „Szeretett Józsi bátyáknak — Meczner Béla és neje. — „A s.-a.-ujhelyi takarékpénztár tisztviselői — Dókus Józsefnek az intézet alapítójának, Felejtethetlen volt igazgatójának. — „Az intézet alapítójának — S.-A.-Ujhelyi Takarékpénztár. — „Szeretett Józsi bácsinak — Emma, Kálmán, Aladár (Nyomárkay). — „A jó Józsi bácsinak — Ida és Ödön (Nyomárkay). — „Szeretett bátyámnak — Augusta (Szentmiklóssy) — „Szeretett bátyámnak — Zelma, Tóni (Nyevezkey). — „Kegyelete jeléül — Téglalásy József és neje. — „Kegyelete jeléül — Ragályi Ferenc és Emma. — „Tisztelete és szeretete jeléül — Elemér (Bernáth). — Külön-külön koszorukat adtak még: Bernáth Géza és Irén, Csoma József és családja, özv. Vechei-Oláh Miklósné s még többen.

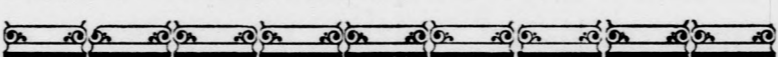

Részvét-táviratok.

A sebződött szívek fájdalmára nincs, nem is lehet hegyesebb balzsam, mint a jóbarátok, a rokon keblek gyöngéd részvéte. Azokra a részvétiratokra, melyek sürgönyök, vagy levelek és iratok alakjában halom számra érkeztek már a tegnapi folyamán a Dókus-családhoz, rá illenek a *Talmud* ama szavai: „barátság jutalma a részvét.“

Sürgönyöket küldöttek a család „doyen“-jához *Dókus Gyula* cs. és kir. kamaráshoz, úgyszintén *Dókus Ernő* orsz.-gy. képvis. cs. és kir. kamaráshoz: *Széll Kálmán* miniszterelnök, — *Darányi Ignác* dr. földmiv.-ü. miniszter, — *Wekerle Sándor* dr. a kir. közig. bíróság elnöke, — *Andrássy Aladár* gr. cs. és kir. főkamarás, — *Bernáth Géza* államtitkár, — *Kun Bertalan* ev. ref. püspök. — *Argalács Márk* jászói prémontrei perjel, — *Szirmay Pál*, — *Mailáth József* gróf, — *Harkányi János* br., — *Hardenberg Aladár* gróf, — *Pongrácz Jenő* br., — *Chyzer Kornél* dr. minist. tanácsos, — *Orosz György* kamarás, — *Gajári Ödön*, *Bernáth Béla*, *Münnich Aurél*, *Latinovich Géza*, *Kazy József* orsz. képviselők, — *Margitai József*, minist. oszt. tanácsos — és még igen számosan; úgy, hogy lapunk nyomtatása közben, mint halljuk, a részvét-sürgönyök száma felül jár a háromszázon. — A s.-a.-ujhelyi izraelita „aut. orth.“ és „szefárd“ hitközségek részvétiratokat intéztek a gyászoló családhoz.

Legyenek mindezek a részvét-iratok, melyekben a szív a szívhez beszél — s melyekhez mélyen átértett részvétünket a „Zemplén“ diszes nagyközönsége nevében mi is csatoljuk — legyenek kiengesztelői a gyászoló család szívbéli nagy keservének, fájdalmának!

A Dókus-család nemzedékrendjéből.

A család őse *Miksa* király XVI. századbeli donacionális levelében „*Michael* *Dochus* de *Chabacheud*“ vagyis a Békés-vármegyéből, Csabacsüdről, Abauj-vármegyébe került *Dókus Mihály*, kit azokban a „hadas időkben“ mint várkatonát, sorsa *Regécz* várába vezérelt. Várkatonai kiváló vitézsége jutalmául nyerte az ármálist, az avval együttjáró köznemesi előjogokat és jószágokat. Később a XVIII. század elején találkozunk a családnak II. *Mihály* nevezetű tagjával, a ki II. *Rákóczi Ferenc* fejedelemnek volt kedves embere, s-pataki várában *udvarmestere*.

Az unokák közül *László* első alispán, követ (megh. 1858-ban) emelte legmagasabbra a Dókus-család érdemi színvonalát közéletünk mezején. Utána a most eltemettük II. *József*, a ki Zemplén-vármegyének eddig ösmert főispánjai sorozatában, közvetlenül *Vécsey Sándor* br. után következő, az 56-ik volt. (V. ö. „*Adalékok*“ V. évf. 14. l.)

Fiai:

1. *Gyula*, cs. és kir. kamarás, a Vaskorona és a *Ferenc-József*-rend lovagja, t. Zemplén-vármegye főjegyzője stb. stb. Született: 1849-ben.
2. *Ernő*, cs. és kir. kamarás, a s.-a.-ujhelyi választó-kerület országos képviselője. Született: 1852-ben.
3. *László*, t. Zemplén-vármegye II. aljegyzője. Született: 1869. nov. 21.
4. *Néhai D. Margit* férj. *Bernáth Elemér*né után maradt unokák: *Aladár*, t. Zemplén-vármegye IV. aljegyzője — és *Béla* joghallgató.

Gyászos jelentések.

I.

A *Dókus-család* részéről kiadott jelentés így szól:

Dókus Gyula, neje: *hadusfalvi Spillenbergné Sophie*; *Dókus Ernő*, neje: *kis-csoltói Ragályi*

Ilona; *Dókus László*, neje: *kis-sebessi Payzsoss Anna*; *bernátfalvi Bernáth Elemér*, fiai: *Bernáth Aladár*, neje: *deteki és tengerfalvi Meczner Sarolta* s fiok: *Gyula*; *Bernáth Béla* és özv. *Kovács Károlyné*, született *Dókus Zsuzsána* megtört szívvel jelentik felejtethetlen atyjok, apósuk, nagyatyjok, szépapja és testvéreinek *csabacsüdi Dókus József* Zemplén-vármegye nyugalmazott főispánja, kir. tanácsos, a Lipót-rend-lovagkereszt tulajdonosának stb. élete 81-ik évében S.-A.-Ujhelyben 1900. évi január hó 21-én, este 6 órakor, történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai az 1900. évi január hó 23-án. délután 2 órakor, fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint S.-A.-Ujhelyben örök nyugalomra helyeztetni. — S.-A.-Ujhely, 1900. január hó 21-én. — *Legyen nyugalma oly boldog, minő példás volt élete!*

II.

Az ugynevezett „*Dókus-takarékpénztár*“ pedig a következő jelentést adta a virágozó intézetet ért szomorú esetről:

A *S.-A.-Ujhelyi Takarékpénztár igazgatósága*, *felügyelő-bizottsága* és *tisztviselőik* kara mély fájdalommal jelentik az intézet *alapítójának*, volt elnökének és igazgatójának: méltóságos *csabacsüdi Dókus József* kir. tanácsos, a Lipót-rend lovagja, Zemplén-vármegye volt főispánjának folyó hó 21-én esteli 6 órakor történt gyászos elhunytát. — S.-A.-Ujhely, 1900. január hó 22-én. — *Aldás a nemes férfiú emlékére!*

*
A *Dókus-család* — mint értesültünk — már a reánk következő tavasszal a s.-a.-ujhelyi közös temetőben diszes sírboltot építtet, hogy az ev. ref. temetőben nyugvó kedves halottjait annak idején a családi sírboltba helyezhesse át örök nyugalomra.

Ugyanakkor, vagyis midőn az új sírbolt rendeltetésének átadatik, a s.-a.-ujhelyi ev. ref. templomban „*Requiem*“ lesz a koporsók felett.

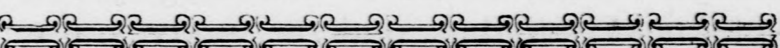
Ny. b.!

A „nyolc“-ak.

Bizony csak ilyen kis számra zsugorodott már össze az a „*gárda*“ is, mely *Dókus József* főispántól nyerte annak idején kineveztetését és hivatali megbízatását a nemes vármegye szolgálatában. Névszerint: *Bodeczky Ede* főlevéltáros, *Dongó Gyárfás Géza* főszámvevő, *Dunka Gedeon* irnok, *Móré Géza* közig. igató, *Rimay Lehel* alszámvevő, *Somogyi Gyula* árvaszéki irattáros, *Schön Miksa* gyámpt. ellenőr és *Tertinszky Gyula* irnok, tb kiadó.

„*Morituri* Te salutant!“

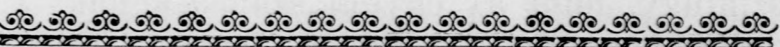

Elnöki körlevél.

A folyó 1900. év január 23-án d. u. 2^{1/2} órára kitűzött városi képviselőtestületi közgyűlés méltóságos *Dókus József* ur képviselőtestületi tag elhalálása folytán e hó 24-ik napjának d. u. 2^{1/2} órájára elhalasztatik. Közgyűlés tárgyai az előző körlevélben felsorolt ügyek.

S.-A.-Ujhely, 1900. január 22.

Székely Elek,
polgármester.

És most kérjük t. olvasóinkat, vegyék el és őrizzék meg a „*Zemplén*“-nek ezt a rendkívüli számát a néh. *Dókus József* emléke iránt érzett igaz kegyeletük jeléül!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: *Ehler Gyu'a.*

